Algemene Vergadering
Bijlage 1 bij agendapunt 2a

Werkt voor provincies

Interprovinciaal Overleg

Programmabegroting Interprovinciaal Overleg 2020

Inhoudsopgave pag.

1. IPO: van, vóór en door provincies; financiële uitgangspunten en totaaloverzicht 5

Inleiding**.....5**

Financiële uitgangspunten.....5

Ontwikkelingen na vaststelling van de begroting 2019.....6

Ontwikkeling personele lasten.....8

Totaalbeeld IPO.....10

BIJ12.....11

Totaalbeeld IPO en BIJ12.....12

2. Kerntaak 1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer en wonen 13

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019**.....13**

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020**.....15**

Wat is daar voor nodig ? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019 in 2020 *.....17*

3. Kerntaak 2. Milieu, Energie en Klimaat.....18

Wat willen we bereiken Energie en Klimaat= voortzetten bestaand beleid?.....22

4. Kerntaak 3. Vitaal Platteland.....27

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019 *.....27*

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019**.....28**

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020**.....29**

5. Kerntaak 4. Mobiliteit 33

6. Kerntaak 5. Regionale Economie 37

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019**.....37**

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019**.....37**

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020**.....38**

7. Kerntaak 6. Cultuur en Erfgoed 40

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019 *.....40*

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019**.....40**

8. Kerntaak 7: Kwaliteit van het Openbaar Bestuur.....42

Ambities 2020.....42

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?.....42

Wat is daarvoor nodig?.....45

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019.....45

Wat willen we bereiken?.....46

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020.....46

Wat is daarvoor nodig?..... 48

9. Meerjarenraming BIJ12 50

1. IPO: van, vóór en door provincies; financiële uitgangspunten en totaaloverzicht

Inleiding.....

Inleiding:
De financiële uitgangspunten 1 t/m 4 hebben betrekking op het IPO-deel van de basisbegroting. Uitganspunt 5 met betrekking tot de indexering is van toepassing op het IPO-deel en BIJ12.

Het nieuwe bestuur zal zich beraden op de huidige begrotingssystematiek. Deze blijkt in de praktijk niet optimaal meer aan te sluiten op de gewijzigde werkwijze van het IPO. In het voorstel voor besluitvorming wordt de penningmeester verzocht door het bureau een nieuwe begrotingssystematiek te verkennen ter voorbereiding op de begroting 2021. Deze begroting is dan ook te beschouwen als overgangsjaar naar een nieuwe begrotingssystematiek.

Financiële uitgangspunten.....

Het financiële startpunt van de Begroting is, zoals hierboven aangegeven, het meerjarenperspectief, zoals dat in december 2018 door de AV is goedgekeurd bij de behandeling van de Programmabegroting 2018.

1. Voor de begroting 2020 is het door de AV goedgekeurde bedrag van € 12.614.148,-- (exclusief indexering), uit de meerjarenraming 2020 en de bestaande beleidsopgave het uitgangspunt. De bestaande onderverdeling in zeven kerntaken en BIJ-12, zal eveneens worden aangehouden.

2. Vaststelling van de basisbegroting in het IPO-bestuur is voorzien op 1 oktober 2019. De 12 gezamenlijke provincies hebben daarmee pas begin oktober helderheid hebben over de (minimale-)provinciale bijdrage. Dat is eigenlijk te laat voor een ordelijke plek in provinciale begrotingsprocessen. Dit hangt samen met het feit dat pas in september het nieuwe bestuur door de AV is benoemd. Een eerdere opstelling van de begroting zou deze een product van het vorige bestuur hebben gemaakt. Dit werd zowel door onwenselijk geacht. Het zou het proces ook ontdoen van (mogelijk nieuwe) bestuurlijk ambities. Zoals in de inleiding is aangegeven dwingt deze keuze wel tot een behandeling in twee etappes, basisbegroting en eerste wijziging met nieuw beleidsvoorstellen.

3. De huidige verdeling van de uitgaven over de provincies wordt gecontinueerd. Hierbij wordt opgemerkt dat vanaf 2019 per provincie één percentage gehanteerd wordt. Dit percentage is gebaseerd op de verdeling vanuit het provinciefonds voorafgaand aan het begrotingsjaar. Dit percentage is gebaseerd op de verdeling vanuit het provinciefonds voorafgaand aan het begrotingsjaar (Totale uitkering provinciefonds). Aangezien de septembercirculaire 2019 ten tijde van deze begroting nog niet is gepubliceerd, wordt voor deze begroting de meicirculaire 2019 als basis genomen.

4. De integrale kostprijs is op hoofdlijnen per kerntaak in kaart gebracht. De personele lasten en ook de materiële kosten (huisvesting, ICT, etc.) zijn via een percentage op basis van de direct in te zetten IPO-formatie per kerntaak toegerekend (voorcalculatorisch).

5. De indexering vloeit voort uit de autonome ontwikkeling van de prijzen en is voor 2020 en als volgt toegepast, conform het met de AV hier over gevoerde gesprek

bij de behandeling van de begroting 2019:
Met betrekking tot de personele lasten, is als gevolg van de cao-uitkomsten rekening gehouden met een indexering van de personele lasten van 3%.

Ten aanzien van de overige kosten is gebruik gemaakt van de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB) in de CEP, maart 2019, waarin voor 2020 de prijsontwikkeling wordt ingeschat op 1,4% (pag. 9).
De verwachting is, dat ook provincies deze indexering zullen toepassen. Mocht tijdens het opmaken van de Begroting van het IPO en BIJ12 blijken, dat deze indexering te hoog of te laag is, dan zal de Begroting hierop worden aangepast.

Ontwikkelingen na vaststelling van de begroting 2019

Op het door de AV in december 2017 als uitgangspunt meegegeven bedrag van 12.614.148,-- voor 2020 is een aantal ontwikkelingen van invloed:

- Correctie PAS-budget overheveling van IPO Den Haag naar BIJ12 (verminderde uitgaven € 229.000,--, IPO Den Haag);
- Vrijval ten gevolge van taakbeëindiging (verminderde uitgaven (€120.001,--)
- De gecorrigeerde goedgekeurde begroting sluit daarmee op een bedrag van € 12.265.147,--;
- Bij dit bedrag wordt de indexering 2019 opgeteld (deze indexering wordt jaarlijks bij het vaststellen van de begroting goedgekeurd en werkt door naar volgende jaren).
- De budgettaire ruimte binnen de vastgestelde kaders, bedraagt dan voor 2020 **€ 12.562.288**.

Bestuursbesluiten na begrotingsvaststelling met doorwerking in 2020 e.v.:

De AV heeft met de vaststelling van programmabegroting 2019 ook de claims van de kadernota voor zover die betrekking hebben op 2019 goedgekeurd. De meerjarenraming en de structurele doorwerking is daarmee uiteraard niet goedgekeurd.

In de onderliggende begroting vragen wij daarom uw goedkeuring te geven aan de structurele vertaling van deze claims voor zover zij betrekking hebben op 2020.
De budgettaire ruimte komt dan uit op € 13.462.288.

Daarnaast hebben een drietal bestuursvoorstellen een doorwerking in 2020 e.v.: Het betreft de volgende voorstellen:
Het voorstel Waterkwaliteit goedgekeurd door de AV VJN € 250.000,-- werkt ook door tot 2022.

Implementatie Omgevingswet
Zoals was aangekondigd (PM-post) in de programmabegroting 2019 voor 2020 in afwachting van het KPS-besluit. € 726.000,--;

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) Bouw informatiehuizen externe veiligheid en natuur € 1.600.000,--. Zowel het voorstel Implementatie Omgevingswet als DSO zijn anders van karakter i.r.t. tot deze basisbegroting. Het IPO heeft op verzoek van de 12 provincies de realisatie hiervan ter hand genomen, echter is het initiële besluit genomen in de colleges van GS. IPO is hier dan meer het administratief namens de 12 provincies afwikkelen van de afspraken met BZK. Na besluiten heeft het IPO-bestuur dit bekrachtigd. De rol van et (Implementatie Omgevingswet in oktober 2018 in programmabegroting als PM-post voor 2020 met verwijzing naar KPS-besluit van maart 2019, DSO in november 2018, met verwijzing naar besluitvorming colleges in 2016).

	2019	2020	2021	2022	2023
Oorspronkelijke meerjarenraming (AV besluit dec. 2017)	15.043.228	12.614.148	12.114.148	12.114.148	12.114.148
Meerjarenraming gecorrigeerd. voor PAS (IPO naar BIJ12)	14.814.228	12.385.148	11.885.148	11.885.148	11.885.148
Aflopend ten opzichte van meerjarenraming	-245.000	-120.001	-210.001	-360.000	-360.000
Meerjarenraming gecorrigeerd voor PAS en inclusief aflopend beleid		12.265.147	11.675.147	11.525.148	11.525.148
Indexering 2019	358.527	297.141	279.615	276.165	276.165
Meerjarenraming binnen kaders AV december 2018		**12.562.288**	**11.954.762**	**11.801.313**	**11.801.313**
Claims kadernota	1.320.000	900.000	728.000	728.000	728.000
Nieuwe meerjarenraming	16.247.754	13.462.288	12.682.762	12.529.313	12.529.313

Tabel 1: Meerjarenraming binnen goedkeurde kaders AV December

De kadernotaclaims uit 2019 met een doorwerking in 2020 e.v. (in totaal 900.000) zijn in onderstaande tabel nader gespecificeerd. In de overzichtstabellen de kerntaken is toegelicht dat dit nog door de AV ter goedkeuring moet worden voorgesteld.

	2019		**2020**	**2021**	**2022**
Kadernota claims na bestuurlijke herprioritering	Continuering	Nieuw beleid			
Verkenning, Afval en grondstoffen		25.000			
Verkenning, Veiligheid en gezondheid		25.000			
Energieakkoord		220.000	220.000	220.000	220.000
Bezuiniging werkbudget		-20.000			
Bezuiniging “Mate it work progress”		-30.000			
PAS	112.000		112.000		
Mobiliteit	520.000		100.000	40.000	40.000
Kwaliteit openbaar bestuur Financiën		100.000	100.000	100.000	100.000
Bezuiniging dialoogcafé en platform 31		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Proeftuinen	50.000		50.000	50.000	50.000
Formatie kennishub		115.000	115.000	115.000	115.000
Werkbudget Kennishub		20.000	20.000	20.000	20.000
Werkgeverszaken CAO	198.000		198.000	198.000	198.000
	880.000	440.000			
Totaal voorstellen nieuw beleid		1.320.000	900.000	728.000	728.000
Ontwikkeling personele lasten					
TOTAAL IPO Projecten en programma's		**1.320.000**	**900.000**	**728.000**	**728.000**

Tabel 2: Claims kadernota programmabegroting 2019 met structurele meerjarige doorwerking, wel goedgekeurd door IPO-bestuur nog niet door AV (prijspeil 2019)

Inclusief de drie genomen besluiten, ontwikkeld de budgettaire ruimte zich dan als volgt:

	2019	2020	2021	2022	2023
Oorspronkelijke meerjarenraming IPO	16.247.754	13.462.288	12.682.762	12.529.313	12.529.313
w.o. Waterkwaliteit, voorheen niet meegenomen, vastgestelde VJN 2019		250.000	250.000	250.000	
w.o. Omgevingswet, KPS besluit		726.000	726.000		
w.o. DSO, bestuursbesluit november 2018		1.600.000	1.600.000	1.600.000	1.600.000
Oorspronkelijke meerjarenraming IPO incl. aanvullende besluiten		16.038.288	15.258.762	14.379.313	14.129.313
Verschil oorspronkelijke meerjarenraming en basisbegroting		-249	64	-790	70

Tabel 3: Meerjarenraming inclusief aanvullende besluiten

Inclusief de indexering komt het totaal van de meerjarenraming er dan als volgt uit te zien:

Basisbegroting IPO, prijspeil 2020	2020	2021	2022	2023
Totale lasten primaire begroting IPO	16.038.537	12.562.288	14.380.103	14.129.243
Indexering personeel	190.997	190.997	190.997	190.997
Indexering materieel	135.408	124.490	112.189	108.677
Nieuwe basisbegroting 2020, prijspeil 2020	16.364.942	12.877.775	14.683.289	14.428.918

Tabel 4: Meerjarenraming 2020-2023 inclusief aanvullende besluiten met doorwerking 2020 en indexering 2020.

Deze basisbegroting bevat de voorzetting van de ambitie van het Bestuur zoals dit in 2019 is vastgesteld en de meerjarige doorwerking. Daarnaast gaat deze basisbegroting ervan uit, dat de AV zijn goedkeuring hecht aan de oorspronkelijke meerjarenraming, de meerjarenraming 2019 en verder, de structurele doorwerking van Waterkwaliteit, de omgevingswet, DSO en de indexering. Nieuwe beleidswensen zijn dus nog niet meegenomen. De uitwerking voor 2020 van de voorzetting van de bestaande ambitie is beschreven bij de vragen: *Wat willen we bereiken, Wat gaan we daarvoor doen en Wat is daarvoor nodig?*

Ontwikkeling personele lasten

Het uitgangspunt van een opgave gestuurde netwerkorganisatie laat zich vertalen in een totale formatie die zowel kwantitatief als kwalitatief flexibel meebeweegt met de opgaven waar het IPO voor aan de lat staat. Dit is gerealiseerd door een deel van de huidige vaste formatie van IPO flexibel te maken. Het doel daarbij is een vaste kern van medewerkers die breed inzetbaar is binnen het IPO. Deze vaste kern zal naar gelang de liggende opgave, programma's, projecten en doelstellingen aangevuld worden met een flexibele formatie van medewerkers die op basis van kennis, kunde en ervaring tijdelijk worden ingezet.

De medewerkers in de vaste formatie (46 fte) vormen de ruggengraat van het IPO en zorgen ervoor dat de opgaven van de gezamenlijke provincies adequaat worden voorbereid en gerealiseerd. Kernbegrippen hierbij zijn: makelen, schakelen en regisseren.

De feitelijke werkvoorraad van het IPO bepaalt op enig moment of dit percentage hoger zal uitvallen.

De vaste IPO-medewerkers werken in de IPO-netwerkorganisatie samen met medewerkers die flexibel en opgave gericht worden ingezet. Soms als project- of programmaleider, soms als onderdeel van een team. Het flexibele

deel van de medewerkers worden bij voorkeur gedetacheerd vanuit de provincies om de specifieke en soms specialistische opgaven uit te voeren.

In 2020 dalen de personele lasten. In de oorspronkelijke vastgestelde meerjarenraming van 2019 en verder, liep een aantal beleidsopgaven af, met als gevolg dat ook de hiermee samenhangende personele lasten zijn gereduceerd c.q. in deze raming(deels) zijn afgerond (bijv. retailagenda, toekomst OV). Deels is

deze daling ook veroorzaakt door dat de inzet flexibele schil slechts voor 1 jaar (2019) was begroot. Indien voor de doorlopende beleidsopgave toch vanuit de flexibele schil inzet wordt gevraagd, is dit onderdeel nu geraamd als nieuw beleid en wordt betrokken bij de besluitvorming van de 1e begrotingswijziging.
Het geraamde bedrag van € 6.366.567 voor het jaar 2020 en verder wordt aangemerkt als het minimum aan personeelskosten dat het IPO nodig heeft om haar taken in de basis adequaat uit te voeren. De totale personeelskosten ontwikkelen zich dan als volgt.

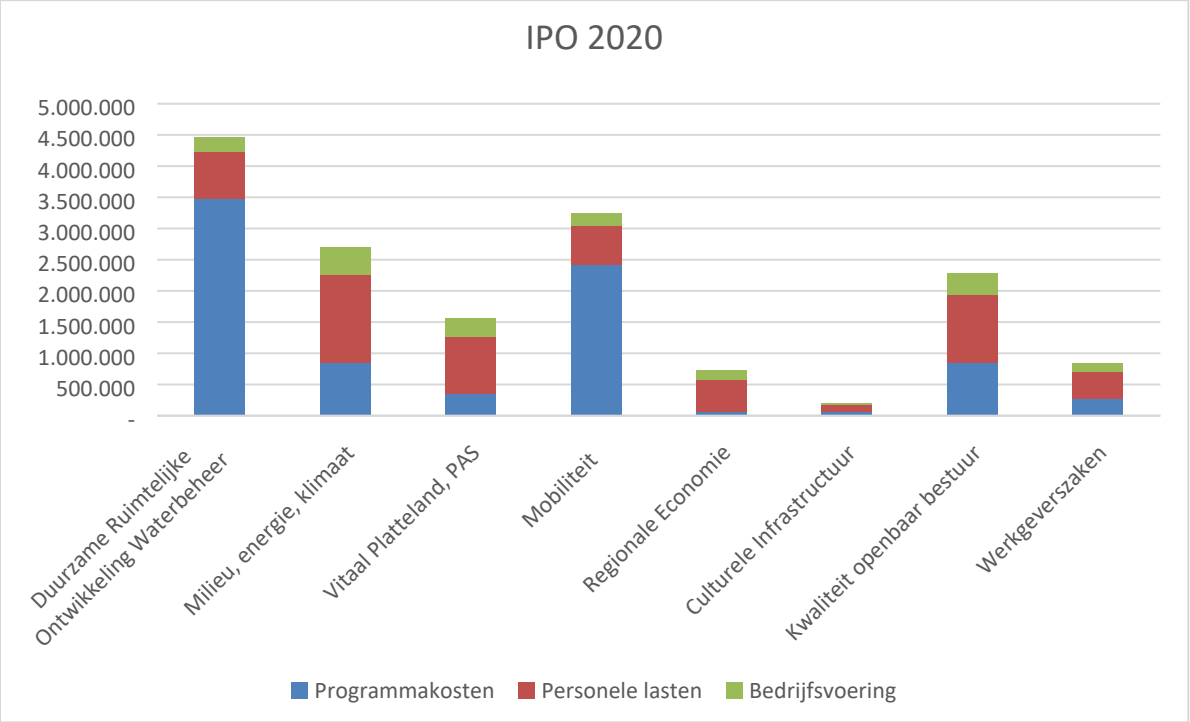
	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal personeelskosten	7.619.257	6.366.567	6.366.567	6.366.567	6.366.567

Tabel 5: Meerjarenraming personeelskosten IPO (salarislasten en overige personele kosten)

De salarislasten vormen de grootste component van de personeelskosten en zijn voor 2020 en verder als volgt opgebouwd:

Salarislasten basisbegroting 2020 e.v.	5.825.400
Vaste formatie	4.173.500
Flexibele inzet	1.651.900

Totaalbeeld IPO.....

Samenvatting alle kerntaken plus Werkgeverszaken	Programmakosten	Salarislasten	Bedrijfsvoering
Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling Waterbeheer	3.477.775	752.204	236.938
Milieu, energie, klimaat	841.929	1.420.829	447.550
Vitaal Platteland, PAS	356.004	919.360	289.591
Mobiliteit	2.424.510	626.836	197.448
Regionale Economie	71.610	501.469	157.959
Culturele Infrastructuur	71.610	100.294	31.592
Kwaliteit openbaar bestuur	852.746	1.086.516	342.244
Werkgeverszaken	282.000	417.891	131.632
TOTAAL IPO Projecten en programma's	**8.378.183**	**5.825.400**	**1.834.954**
Totale IPO-begroting 2020 exclusief indexering	**16.038.537**		
Totale IPO-begroting 2020 inclusief indexering	**16.364.942**		

Tabel 6: Verbijzondering programmakosten, salarislasten en bedrijfsvoeringslasten per kerntaak 2020.

De provinciale bijdragen komen, indien conform de voorstellen 1, 2 en 3 besloten wordt, er dan als volgt uit te zien op basis van de septembercirculaire 2018. Het verdeelpercentage zal voor de begroting 2021 betrokken worden bij het voorstel voor een nieuwe begrotingsopzet:

	Percentage 2020	Bijdrage in Euro's IPO 2020
Groningen	7,39%	1.209.369
Fryslân	8,66%	1.417.204
Drenthe	6,07%	993.352
Overijssel	8,31%	1.359.927
Gelderland	11,42%	1.868.877
Utrecht	9,20%	1.505.575
Noord-Holland	8,51%	1.392.656
Zuid-Holland	11,47%	1.877.059
Zeeland	5,05%	826.429
Noord-Brabant	10,80%	1.767.413
Limburg	9,22%	1.508.848
Flevoland	3,90%	638.233
Totaal	100%	16.364.942

Tabel 7: Provinciale bijdrage 2020 (IPO Den Haag) na akkoord voorstellen.

BIJ12

Sinds 1 januari 2014 is BIJ12 een operationele eenheid binnen de Vereniging IPO, waarbij BIJ12 uitvoering geeft aan de activiteiten die provincies gezamenlijk doen op het gebied van onder meer monitoring, natuur, N2000, stikstof, applicatiebeheer en de uitkering van faunaschades. De provincies bepalen de beleidskaders; de werkzaamheden van BIJ12 zijn beleidsarm.

Begroting 2020 van BIJ12

BIJ12 volgt de indexatie die IPO-breed wordt toegepast voor personeels- en uitvoeringskosten. De overige mutaties voor de begroting 2020 zijn besproken met de ambtelijke portefeuillehouders van BIJ12, de AAC Vitaal Platteland de AAC DROW en de AAC Middelen.
De begroting, opgenomen in het Jaarplan BIJ12 2020, laat voor 2020 het volgende beeld zien:
Het diagram toont de begroting van BIJ12 voor 2020 onderverdeeld naar de uitvoerende units die de opdrachten van de provincies uitvoeren. In hoofdstuk 11 wordt nader ingegaan op de begroting van BIJ12. De kosten voor de interne organisatie zijn doorverdeeld naar de units op basis van het aandeel in de personeelskosten. Deze interne kosten worden apart bevoorschot volgens een gewogen percentage op basis van de afgesproken verdeelsleutels van de Commissie Jansen en de IPO-verdeelsleutel.
De openeindregeling tegemoetkomingen faunaschade is apart gepresenteerd omdat BIJ12 niet kan sturen op dit bedrag. De unit Faunazaken voert de afhandeling van de aanvragen voor tegemoetkomingen faunaschade uit op basis van het provinciale faunaschadebeleid. De kosten zijn o.a. afhankelijk van het faunaschadebeleid, het aantal aanvragen, het aantal schadeveroorzakende dieren, de hoogte van de schade en de gewasprijs.
De begroting van BIJ12 laat (exclusief de tegemoetkomingen faunaschade) een stabiel en consistent beeld zien van de uitgaven voor de afgesproken uitvoeringstaken. De begroting 2020 blijft binnen het totaal van de structurele begroting 2019 (€53,1 mln.). De provinciale bijdrage voor 2020 is bijna €250.000 lager dan in 2019. Voor de detailbegroting en de meerjarenraming wordt verwezen naar het Jaarplan/begroting

2020 BIJ12 waarin de activiteiten - voor de samen met de provincies afgesproken doelstellingen - van de verschillende units zijn uitgewerkt.

Meerjarenperspectief begroting BIJ12 2020 t/m 2023

Omdat BIJ12 een vast pakket aan activiteiten heeft die ze uitvoert voor de provincies, laat de begroting over de jaren een stabiel beeld zien.

Meerjarenontwikkeling begroting BIJ12 periode 2020-2023

prijspeil 2020

Lasten	Primaire begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Interne organisatie	3.463.650	3.463.650	3.463.650	3.463.650
N2000 en Stikstof (voorheen PAS-bureau)	3.530.817	3.530.817	3.530.817	3.530.817
Natuurinformatie en Natuurbeheer	6.805.612	6.780.611	6.710.883	6.710.883
Faunazaken	33.519.910	33.453.716	33.404.005	33.404.005
Secretariaat AdviesCommissie Schade Grondwater	710.365	710.365	710.365	710.365
GBO-provincies	5.026.165	4.551.165	4.551.165	4.551.165
Totaal lasten BIJ12	**53.056.518**	**52.490.323**	**52.370.884**	**52.370.884**

prijspeil 2020

Baten BIJ12	Primaire begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Bijdragen provincies uitvoerende taken	52.281.518	52.190.323	52.070.884	52.070.884
Medefinanciering GBO Risicokaart	325.000	0	0	0
Onttrekking aan geoormerkte middelen	450.000	300.000	300.000	300.000
Totaal baten BIJ12	**53.056.518**	**52.490.323**	**52.370.884**	**52.370.884**
Saldo BIJ12	0	0	0	0

Voor de gedetailleerde meerjarenraming verwijzen wij naar het Jaarplan en Begroting BIJ12 2020, die als bijlage bij deze begroting zit.

Totaalbeeld IPO en BIJ12.....

De totale meerjarenraming voor het IPO en BIJ12 samen kan dan als volgt worden weergegeven:

	2020	2021	2022	2023
Oorspronkelijke meerjarenraming IPO, inclusief kadernotaclaims	13.462.288	12.682.762	12.529.313	12.529.313
w.o. Waterkwaliteit, voorheen niet meegenomen, vastgestelde VJN 2019	250.000	250.000	250.000	
w.o. Omgevingswet, KPS besluit	726.000	726.000		
w.o. DSO, bestuursbesluit november 2018	1.600.000	1.600.000	1.600.000	1.600.000
Oorspronkelijke meerjarenraming IPO incl. aanvullende besluiten	16.038.288	15.258.762	14.379.313	14.129.313
Verschil oorspronkelijke meerjarenraming en basisbegroting	-249	64	-790	70
BIJ12 basisbegroting	53.056.518	52.490.323	52.370.884	52.370.884
Totaal primaire begroting IPO-BIJ12	**69.421.460**	**68.064.508**	**67.054.173**	**66.799.802**

Tabel 8: Meerjarenraming IPO-Den Haag en BIJ12

2. Kerntaak 1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer en wonen

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

De gezamenlijke provincies hebben met hun "aanbod" voor de NOVI "Samen bouwen aan de toekomst van Nederland" aangegeven dat provincies bereid zijn hun aandeel te leveren bij het mooier en sterker maken van Nederland. In dit aanbod laten de provincies zien op welke wijze zij hun kerntaken willen inzetten om de Energietransitie in de regio gestalte te geven, steden en regio's aantrekkelijk te houden en de internationale samenwerking te versterken Dit aanbod is vertaald in een actieve inbreng bij de productie van de NOVI veelal in nauwe samenwerking met de VNG. Op welke manier de samenwerking tussen overheden in het kader van de NOVI de komende jaren verder vorm zal krijgen, is nog ongewis. Veel zal afhangen van de keuzes die door het Kabinet zullen worden gemaakt. Wel is duidelijk dat de NOVI een evidente betekenis kent met andere opgaves, zoals klimaatadaptatie en mobiliteit.

In 2020 zal samen met de partners en in overeenstemming met het Deltaplan Ruimtelijke Adaptie verder gewerkt worden aan een strategie, een uitvoerings- en een investerings-programma. Deze activiteiten zullen tevens worden opgenomen in het IBP. Hoewel elke provincie hiermee aan de slag gaat, zal het IPO inzicht bieden in de diverse pilots en in de mogelijke knelpunten, zodat provincies in staat worden gesteld van elkaar te leren en elkaar kunnen aanvullen in de kennisontwikkeling en uitvoering.

Komende jaren vraagt dit vanuit het IPO stevige inzet op het bouwen van dit nationale klimaatprogramma en via belangenbehartiging het organiseren van de randvoorwaarden.

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

NOVI

De nieuwe Omgevingswet verplicht het rijk tot het opstellen van een zelfbindende Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Via de IPO-inzet:

- zorgen we dat de belangen van de gezamenlijke provincies worden verankerd in de (ontwerp-)NOVI en dat de beleidsuitspraken in de NOVI bijdragen aan de provinciale aanpak van maatschappelijke opgaven;
- leveren we op de drie prioritaire sporen uit het provinciale NOVI-aanbod en het toegevoegde spoor 'toekomstbestendige ontwikkeling landelijk gebied' aan het rijk agenda zettende bouwstenen;
- zorgen we voor een integrale inbreng vanuit Vitaal Platteland, Mobiliteit en Economie vanuit de adagiums uit het NOVI-Manifest van het IPO, de VNG en UvW: "Laat transities elkaar versterken" en werk als één overheid.

Omgevingswet

De Omgevingswet zal naar verwachting op 1 januari 2021 in werking treden. In 2020 zullen de laatste wetgevingsproducten waar het gaat om belangenbehartiging enerzijds en kennisdeling anderzijds tussen de provincies in IPO verband worden uitgevoerd. Inzet is dat provincies via het IPO willen bereiken, dat in het nieuwe stelsel de provincies maximaal in staat worden gesteld hun wettelijke taken en bevoegdheden in de fysieke leefomgeving optimaal te kunnen vervullen.

Vernieuwing/Implementatie Omgevingswet

In het voorjaar van 2015 is door de provincies besloten om de Omgevingswet gezamenlijk te

implementeren. De vernieuwing van het Omgevingsrecht via de Omgevingswet raakt provincies in de uitoefening van al haar kerntaken. Naast de rol en het bijbehorende instrumentarium van provincies in hun verantwoordelijkheid, is ook een gedrags- en cultuurverandering vereist van provinciale organisaties. Voor een succesvolle implementatie van de Omgevingswet door de provincies is een meerjarig implementatieprogramma Omgevingswet 2015-2018 vastgesteld met een daarvoor verantwoordelijke interprovinciale programmaorganisatie.

In dit project wordt:
1. op landelijk niveau samengewerkt in de Programmaraad met de VNG en het rijk;
2. ondersteuning geboden aan de provincies voor de implementatie van de Wet in de provincies; en
3. samen met de provincies bijeenkomsten georganiseerd ter bevordering van het goede implementatieproces. Tevens wordt meegewerkt aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en wordt de besluitvorming voorbereid voor de twee aan de provincies toegewezen informatiehuizen (natuur en externe veiligheid).

Energietransitie en ruimtelijke vraagstukken

Op basis van een nationaal Klimaatakkoord zal voor het behalen van de nationale opgave regionaal maatwerk in ruimtelijk beleid en inzet van wettelijke bevoegdheden nodig zijn. Provincies zullen op basis van de uitkomsten van de dertig RES'sen hun verantwoordelijkheid nemen (bestuursbesluit) voor met name de ruimtelijke inpassing van hernieuwbare opwek en de infrastructuur voor warmte en elektriciteit.

Waterbeheer

Bestuurlijke afspraken voor het waterbeheer

We willen bereiken dat de ruimtelijke inrichting van Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is. Op die manier kan een ingeschatte schade van 71 miljard euro in 2050, vanwege wateroverlast, droogte, hittestress en bodemdaling, worden voorkomen. We willen hiertoe bestuurlijke afspraken maken met de ministeries van I&M, EZ, en VWS en UvW, VNG, VEWIN en andere maatschappelijke partijen.
Die afspraken moeten gaan over de gezamenlijke aanpak van diverse wateropgaven die het gevolg zijn van klimaatverandering.

Drinkwatervoorraden

Vanwege onze verantwoordelijkheid voor het grondwaterbeheer willen we bereiken dat we samen met de drink-waterbedrijven voor voldoende en kwalitatieve strategische drinkwatervoorraden.

Waterkwaliteit

We willen bereiken dat de gezamenlijke inzet van de provincies in het verbeteren van de waterkwaliteit in Nederland een maximale betekenis en daarmee effect heeft. In 2016 is in de Intentieverklaring Delta-aanpak afgesproken tot een gezamenlijk kennisprogramma te komen. Voor provincies is vooral grondwater van belang vanwege hun wettelijke taakuitoefening.

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020

NOVI

NOVI: de huidige rijksplanning is gericht op afronding van de Ontwerp-NOVI eind 2019. Afhankelijk van de realisatie van de beoogde planningen zal:

- een besluit genomen worden over de prioriteiten en keuzes over het voorgenomen Bestuursakkoord; dit betekent een optimale processing met de colleges van Gedeputeerde Staten en het IPO-bestuur om het standpunt van de provincies in dit alles positie te geven;
- er continue aandacht zijn voor beïnvloeden en belangenbehartiging over ontschotting van beleid, bevoegdheden en instrumenten en (extra) financiële middelen (Transformatiefonds, Mobiliteitsfonds).

Voorts zal conform de provinciale standpunten inzet worden geleverd aan het Intensiveringsprogramma binnenstedelijke transformatie.

Omgevingswet

De activiteiten van het IPO bestaan vooral uit lobby en beleidsbeïnvloeding (onder andere via de consultaties) en onderhandelen rond de Invoeringswet, diverse aanvullingswetten en AMvB's (besluiten).
In het kader van de Omgevingswet zijn de provincies een belangrijk afnemer van de ICT-producten van de Basisregistratie Ondergrond, waarvoor de provincies via het IPO gezamenlijk de coördinator realiseren.

Energietransitie en ruimtelijke vraagstukken

Provincies vervullen de afspraken in het Klimaatakkoord:

1. dat op 1 maart 2021 de door PS en GS vastgestelde RES 1.0 wordt opgeleverd.
2. dat de uitkomsten van de RES'sen worden geborgd in de provinciale omgevingsvisies, -verordeningen en programma's.

Het ondersteunen van het totstandkomingsproces van de RES via de kernopgave Energietransitie.

Voorts brengen provincies in IPO verband in kaart welke instrumenten uit de Omgevingswet toepasbaar zijn. We doen daarbij aan kennisontwikkeling over de wijze waarop provincies de ruimtelijke consequenties van opwek, opslag en transport van energie (elektriciteit en warmte) feitelijk (kunnen) opnemen/realiseren in het provinciale omgevingsbeleid. Tevens staan we in nauw contact met het nationaal programma RES en het thema Ruimte daarbinnen. Daarnaast behartigen we de provinciale belangen in Nationaal Programma Hoofdenergiesysteem.

Waterbeheer

Bestuurlijke afspraken waterbeheer

In 2020 zal er een nieuw bestuursakkoord klimaat-adaptatie worden geagendeerd. Via belangenbehartiging en advisering zal de inbreng namens de provincies worden gerealiseerd. Als basis zal daartoe een position paper worden opgesteld.

Drinkwatervoorraden

Samen met de VEWIN wordt er een verkenning naar de strategische drinkwatervoorwaarden uitgevoerd als uitvloeisel van gemaakte afspraken in het kader van de Structuurvisie Ondergrond (STRONG).

Waterkwaliteit

We dragen zorg voor belangenbehartiging door deelname aan de versnellingstafels over waterkwaliteit inzake opkomende stoffen, gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten.
Daarnaast nemen we actief deel aan het kennisprogramma met name voor de kennisontwikkeling inzake grondwater en dragen daaraan middelen bij.

Diverse bijdragen m.b.t. waterbeheer

Vanuit de algehele doelrealisatie op het terrein van water heeft het IPO meerjarige afspraken voor een financiële bijdrage met externe partners gemaakt. Het IPO draagt jaarlijks bij aan het

Informatiehuis Water (IHW), conform afspraak uit 2011 (BAW). Dit faciliteert de provincies met de uitvoering van de wettelijke taken inzake grondwater om te voldoen aan de Grondwaterrichtlijn en KRW-gegevens collectief in gestandaardiseerd beheer te hebben bij het IHW.

Het IPO draagt, met de afgesproken inzet van provinciale medewerkers, bij aan het Delta-programma Ruimtelijke adaptatie. Dit met name bij het dossier Vitaal en Kwetsbaar, totstandkoming van de Impulsregeling vanaf 2021 (uitwerking afspraak uit het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie), vormgeving van de risicodialoog, uitwerken en uitvoeren procesondersteuning 2019-2020, en (bestuurlijke) samenwerking binnen de werkregio's

Het IPO draagt jaarlijks bij aan het ontwikkel programma Regionale keringen. Provincies stellen de normen voor deze keringen waarvoor kennis over de staat daarvan van belang is.

Het IPO draagt jaarlijks bij aan de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) en dat draagt op deze manier bij aan de kennisontwikkeling op het gebied van regionaal waterbeheer.
Het IPO draagt jaarlijks bij aan de Schildhuisstichting met het oog op de waterstaatkundige kennisontwikkeling.

De provincies zijn wettelijk verplicht om in het kader van implementatie van de Richtlijn Overstromingsrisico's op een gecoördineerde wijze overstromingsrisicokaarten te maken, waarvoor de provincies gezamenlijk een coördinator financieren.

Implementatie Omgevingswet en Digitaal Stelsel Omgevingswet

Programma Implementatie Omgevingswet

In het voorjaar van 2019 is een besluit genomen over het verlengen van de looptijd van het programmateam implementatie Omgevingswet tot en met 2021. Tevens is een besluit genomen over de begroting voor de jaren 2019, 2020 en 2021. De jaarlijkse begroting bedraagt 1.090.000 euro. Hiervoor is door de provincies een directe jaarlijkse bijdrage van 726.000 euro toegezegd. Het resterende benodigde bedrag wordt gedekt uit het overschot 2018 (jaarresultaat Programma Implementatie Omgevingswet). Het restantbudget uit 2018 is overgeheveld naar 2019 en bedroeg 1.197.610 euro. Omdat in 2015 is besloten dat dit alles via de "kassiersbegroting IPO" zou lopen en het IPO daarin alleen een administratieve rol zou hebben, is dit in deze Programmabegroting een vreemde eend in de bijt. Het betreft derhalve een overblijfsel uit het verleden.
Om een en ander budgettair goed te verwerken, wordt het restant budget 2019 in een reserve opgenomen. De extra uitgaven in 2020 en 2021 boven het jaarlijkse budget van € 726.000 zullen worden gedekt uit deze reserve.

Beheer DSO

In het financieel akkoord uit 2016 is afgesproken dat de provincies jaarlijks 1,6 mln. euro bijdragen aan het beheer van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) in het geval scenario 2 gerealiseerd zou worden. Dit bedrag loopt op naar 3,3, mln. vanaf 2024 in het geval scenario 3 gerealiseerd wordt In februari/maart 2016 hebben de 12 colleges van GS ingestemd met het financieel akkoord. In het beheerakkoord dat eind 2018 door het IPO, de VNG, de Unie van Waterschappen en BZK is getekend, is deze afspraak nogmaals bevestigd, waarbij scenario 2 inmiddels basisniveau DSO Landelijke Voorziening (DSO-LV) heet. Daarbij hebben de provincies in een separate brief aangegeven dat zij alleen meebetalen aan de beheerkosten wanneer het dienstverleningsniveau van DSO-LV minimaal het serviceniveau van scenario 2 uit het Bestuursakkoord is. Het IPO-bestuur van 13 november 2018 heeft ingestemd met het beheerakkoord en de begeleidende brief. In de programmabegroting 2020 wordt vooralsnog van 1,6 mln. meerjarig uitgegaan.

Wat is daar voor nodig ? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019 in 2020

Kerntaak Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling en Water				
Beleidsopgaves	Vastgesteld meerjarig beleid via Programmabegroting 2019 Basisbegroting 2020 e.v.			incidenteel/structureel
	2019	2020	Beïnvloedbaar	
IHW Deltaprogramma	180.000 193.395	180.000 193.395	Vanaf 2021[1] 193.395[2]	structureel
Coördinatie ROR kaarten	74.679	74.679	ja[3]	structureel
Regionale keringen ontwikkelprogramma	127.875	127.875	Nee	structureel
STOWA	200.508	200.508	ja[4]	structureel
Schilthuisstichting	17.903	17.903	17.903[5]	structureel
Kennisimpuls programma waterkwaliteit (VJN 2019)	250.000	250.000	Nee	incidenteel t/m 2022 (nog goed te keuren door AV, zie ook tabel 3)
BRO (1ste wijziging begroting 2018)	61.380	61.380	Nee	structureel
Verkenning duurzame drinkwaterverkenning	56.265	0	-	-
Bijdrage Binnenstedelijke Transformatie	46.035	46.035	46.035[6]	structureel
Programma Implementatie Omgevingswet	742.698	726.000	ja[7]	Incidenteel kassiersfunctie (Nog goed te keuren door AV, zie ook tabel 3)
DSO-beheer	-	1.600.000	1.600.000	Structureel Kassiersfunctie (Nog goed te keuren door AV, zie ook tabel 3)
Totaal	1.950.738	3.477.775		
Voorziene formatie kernorganisatie IPO	4,5 Fte			

[1] In 2020 loopt BAW af, evenals de samenwerkingsovereenkomst IHW; dat betekent dat eind 2020 een beslissing moet vallen over al dan niet voortzetten IPO bijdrage aan IHW.
[2] De financiële bijdrage aan Deltaprogramma bestaat uit bekostiging van 1,4 fte aan detacheringen van provinciale medewerkers; dit vloeit voort uit een bestuurlijk commitment ; dit is in principe onderhandelbaar (herijken betekenis/rendement).
[3] Als de ROR-kaarten eind 2019 zijn opgeleverd door de provincies, valt te bezien of in 2020 nog inhuur van personele capaciteit aan de orde is.
[4] De contributie van STOWA wordt in 2020 opnieuw bekeken in het licht van wat STOWA oplevert voor de provinciale taakuitoefening in het waterbeheer.
[5] Deze bijdrage aan deze stichting kan worden stopgezet, want het betreft de waterstaatswetgeving, die echter met de komst van de Omgevingswet in 2021 is verdwenen.
[6] Deze bijdrage wordt in de AAC DROW van 31 oktober heroverwogen, bij gebrek aan zicht op – voor provincies - concrete resultaten.
[7] Deze bijdrage stopt eind 2020, indien de Omgevingswet per 1 januari 2021 in werking treedt.

3. Kerntaak 2. Milieu, Energie en Klimaat

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

De agenda van de gezamenlijke provincies richt zich op het excelleren in de verantwoordelijkheid als bevoegd gezag op de VTH-taken, expliciet als het gaat over de meer complexe bedrijven en de bedrijven die onder de Europese regeling voor Bijzondere Risico's Zware Ongevallen (BRZO) vallen.

De 'agenda milieu' raakt inmiddels meerdere maatschappelijke vraagstukken waar de gezamenlijke provincies in opereren. In de samenwerking nemen provincies steeds meer positie. Denk aan schone lucht, afval als grondstof, zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), aanpak milieucriminaliteit, problematiek buitengebied (drugsdumping, toezicht, etc.) en het EU-Milieu actieprogramma (MAP). Het gaat dan zowel om inhoud van opgaves als ook om instrumentaria breder dan VTH.

De in 2019 ingezette lijn naar een gezamenlijke agenda 'gezonde en veilige leefomgeving', die recht doet aan de maatschappelijke opgaven waar de provincies in IPO verband een rol willen spelen vormt de basis van de inzet binnen deze Kerntaak.

Over de voorgestane bestuurlijke agenda 2020-2023 met de programmalijnen, die doorlopende beleidsopgaves bundelen in samenhangende ambities en de daaraan te koppelen inzet in IPO verband zal in 2020 worden besloten.

Het gaat dan om de programmalijnen:
- Gezondheid
- Circulaire economie
- Klimaat
- Veiligheid
- Omgevingswet

Met deze opgaven bestrijkt de gezamenlijke agenda (nagenoeg) het gehele werkveld van VTH, in elk geval de terreinen waar de grootste provinciale belangen en voor VTH-relevante maatschappelijke opgaven en ontwikkelingen liggen. Daarnaast zijn er dwarsverbanden, zoals aanpak milieucriminaliteit, de invoering van de omgevingswet of de kwaliteitsborging.

Dat betekent dat we bij het rijk moeten zien te bereiken dat onze (inter-)provinciale agenda's meer leidend worden voor de prioriteiten van het rijk. En we kunnen beschikken over de juiste instrumenten, bevoegdheden en afwegingsruimte om onze taken goed uit te kunnen voeren, dat het samenspel met andere (rijks)diensten goed kan verlopen én dat de middelen die we krijgen in balans zijn met wat het rijk aan ons opdraagt.

Wat willen we bereiken met MTH? .....

Bestuurlijke agenda 2020-2023

De provinciale VTH-taken waren het afgelopen decennium relatief 'beleidsarm'. Het accent lag vooral op het borgen van de kwaliteit van de uitvoering. Met de vorming van omgevingsdiensten, verbetering van het samenspel met de partners en verfijning van het instrumentarium, zijn we als provincies in staat om de taken naar behoren uit te voeren. Op provinciaal niveau dienen er zich echter steeds meer grotere en bredere maatschappelijke opgaven aan in het realiseren en borgen van een gezonde en veilige leefomgeving, inclusief de zorg om het klimaat en de transitie naar een circulaire economie.

In 2019 is bestuurlijk de opdracht gegeven om in IPO verband vanuit de bredere context dan sec het VTH-instrumentarium via lobby en

belangenbehartiging gerichter samen te werken en in te zetten om deze opgaven in IPO verband te realiseren.

Dit mede vanuit de notie dat de implementatie van de uitvoering van de Omgevingswet juist gerelateerd aan vraagstukken 'veiligheid en gezondheid' voor provincies van majeure betekenis is.

Tegelijk zien we dat het rijk beleidsinitiatieven neemt en tot nadere regelgeving komt, waarvan de uitvoering wordt belegd bij de decentrale overheden. Bijvoorbeeld rond ZZS, veiligheid, klimaat of circulaire economie.

Dat biedt provincies enerzijds de kans om een brede en (gebieds-)integrale verantwoordelijkheid te nemen voor veilige en gezonde leefomgeving. Anderzijds stroken de vaak nog sectorale prioriteiten van het rijk niet altijd met de regionale prioriteiten en integrale gebiedsopgaven. Bovendien zien we dat het rijk wel beleidsambities formuleert, maar daar geen 'boter bij de vis' doet en weinig rekening houdt met het absorptievermogen van de decentrale overheden: er zit een grens aan wat we (en onze uitvoeringsorganisaties) aan veranderingen en intensiveringen kunnen verwerken. Anderzijds zien we ook dat het rijk taken wegneemt bij decentrale overheden of daartoe neigt, in weerwil van afspraken die zijn gemaakt over het VTH-stelsel. Bijvoorbeeld als het gaat om klimaat en energie.

Ook op Europese schaal worden besluiten genomen op de thema's die direct of indirect doorwerken op de uitvoering door de decentrale overheden. Juist de kennis van die uitvoeringspraktijk biedt provincies de mogelijkheid om al aan de voorkant Europese beleids- en besluitvorming te beïnvloeden.

Dat betekent dat we bij het rijk moeten zien te bereiken dat onze (inter)provinciale agenda's meer leidend worden voor de prioriteiten van het rijk. En we kunnen beschikken over de juiste instrumenten, bevoegdheden en afwegingsruimte om onze taken goed uit te kunnen voeren, dat het samenspel met andere (rijks)diensten goed kan verlopen én dat de middelen die we krijgen in balans zijn met wat het rijk aan ons opdraagt.

Met een 'agenda Gezonde en Veilige Leefomgeving 2020-2023' kunnen de gezamenlijke provincies het rijk een aanbod doen voor een package-deal in de prioriteitstelling en doorontwikkeling van het VTH-stelsel tot 2023. Deze agenda kan dan ook de basis voor een actievere rol in 'Brussel'.

Wat gaan we ervoor doen met MTH? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020

1. Bestuurlijke agenda 2020-2023

In 2020 is er de afweging in hoeverre en in welke mate een interprovinciale bestuurlijke 'agenda Gezonde en Veilige Leefomgeving 2020-2023' kan bijdragen aan krachtenbundeling, waarbij provincies 'agendasettend' willen zijn op de programmalijnen van deze agenda. Bij die afweging zal worden betrokken de optie dat de provincies de staatssecretaris van I&W voorleggen dat deze agenda (mede)leidend is voor de bestuurlijke agenda van het BO tot en met 2023. Dit sluit dan aan bij de zogeheten 'decemberbrief' (2018) van de Staatssecretaris aan de Kamer, waarin zij (van kabinetszijde) een nadere duiding geeft van de intensivering van 'beleidsrijke' opgaven op 'milieu' gebied.

2. Programmalijnen 'Gezonde en veilige leefomgeving'

De agenda en programmalijnen (2.1 t/m 2.5) zullen zich in de context van 'het

doorzetten van de activiteiten uit 2019' zich beperken tot reactieve 'kennisdeling' en in geval van wetgevingstrajecten 'belangenbehartiging'. Besluitvorming op Bestuurlijke agenda 2020-2023 zal bepalen of er een hogere ambitie komt op de programmalijnen waar het gaat om het verdiepen/verstevigen van de samenwerking in het actief coördineren/ regisseren (projectmatig) en/of te agenderen met het Rijk en partners (VNG).

2.1. Veiligheid VTH-Bevoegd gezag BRZO

Op voorstel van de gezamenlijke BRZO diensten vaststellen van het interprovinciale BRZO-uitvoeringsprogramma 2021. Het betreft enerzijds de voortgang van de in IPO-verband vastgestelde Meerjarenagenda en tegelijkertijd de afspraken over de activiteiten 2021. Dit alles wordt tweemaal per jaar gemonitord tijdens het afstemmingsoverleg tussen de BRZO-directeuren en de BAC VTH.

2.2. Omgevingswet VTH-wet & regelgeving

Inbreng interprovinciale reacties Omgevingswet; en lobby-inzet bij het AO Handhaving (IenW) en Bestuursrecht (JenV) in de Tweede Kamer (tweemaal per jaar).
Reageren op (belangenbehartiging) en initiëren van verbetering (beïnvloeden) van wet- en regelgeving, VTH gerelateerd. Vaststellen 'Jaarprogramma 2021 Groene Wetten' in combinatie met de ontwikkeling en evaluatie van het uitvoeringsbeleid mede in het licht van de Omgevingswet.

2.3. Klimaat VTH-energiebesparing

Harmonisatie in de aanpak en regelgeving als bevoegd gezag. Tevens invulling en uitwerking geven aan het Klimaatakkoord gelieerd aan de "industrietafel".

2.4. Gezondheid (waaronder luchtkwaliteit)

Kennisuitwisseling tussen de provincies over de eigen inzet op deze beleidsopgave. Hierbij hoort tevens de afspraken/ uitwerking van het Schone Lucht Akkoord en de wijze waarop provincies op dit onderdeel invulling geven in Omgevingsvisies e.d... Voorts afstemming over opgaves als ZZS en de aanpak van gezondheid en luchtkwaliteit via de aanpak Modernisering Milieubeleid.

2.5. Circulaire economie VTH-afval en grondstof

Op basis van kennisuitwisseling en in geval van wetgeving op basis van belangenbehartiging de individuele provincies verbinden in de eigen beleidsopgave in relatie tot de transitie van afvalstof naar grondstof bezien vanuit de VTH-wetgeving, inclusief ketenaanpak, betekenis Circulaire Economie en Energietransitie. Met betrekking tot 'afval' beperkt de gezamenlijke agenda zich tot een signaleringsfunctie richting I&W.

3. Risicokaart

Via het beheer, onderhoud en doorontwikkeling geven we invulling aan de wettelijke plicht rondom 'de Risicokaart'. Vanuit de doorontwikkeling zal een nieuwe versie in 2021 opgeleverd worden.

4. IMPEL

Het meefinancieren van projecten in samenwerking met de Inspectie Leefomgeving en Trasport (ILT) en het ministerie van IenW en EU-partners verstrekt de kwaliteit en slagkracht op het terrein van toezicht en handhaving.

5. Milieuverkenning

Ook in 2020 zijn de gezamenlijke provincies opdrachtgever voor de Milieuverkenner aan Europe Decentraal (beheerder).

Wat is daarvoor nodig?.....

Kerntaak Milieu, toezicht en handhaving				
	2019	2020	Beïnvloedbaar	incidenteel-structureel
Verkenning afval en grondstoffen	25.575	-	-	-
Verkenning Veiligheid en Gezondheid	25.575	-	-	-
Risicokaart	173.910	173.910	73.910	incidenteel t/m 2021
Make it work in progress	51.150	-	-	-
IMPEL	20.460	20.460	-	structureel
Milieuverkenning	20.460	20.460	-	structureel
Totaal	317.130	214.830	73.910	
Voorziene formatie IPO	4,0 Fte (kernorganisatie)			

Voor de doorlopende agenda (basisbegroting) wordt een bedrag van € 140.920 gereserveerd. De feitelijke meerjarenbegroting laat voor 2020 een bedrag van € 214.830 zien. Door met name verdere integratie van de aanpak van de Risicokaart met het Informatiehuis externe veiligheid en de signaleringskaart is een financiële taakstelling van € 73.910 denkbaar.
De verdieping van de bestuurlijke agenda 2020-2023 zal verder gestalte krijgen in het nieuwe beleid. Voor het jaar 2020 wordt daar een bedrag van € 100.000 voor begroot. Dit bedrag is nodig om middels inzet van provinciale medewerkers (totaal 1 fte in de flexibele schil) aan deze nieuwe beleidsopgaven uitvoering te geven. Het betreft vooralsnog een eenmalig bedrag. De feitelijke meerjarenraming zal nadere uitwerking krijgen.

Wat willen we bereiken Energie en Klimaat= voortzetten bestaand beleid?

Klimaatakkoord

In 2019 besluit het IPO Bestuur namens de colleges van GS of de gezamenlijke provincies in gezamenlijkheid de verantwoordelijkheden die voortkomen uit het Klimaatakkoord op zich nemen. Verantwoordelijkheden die voortkomen uit het aanbod van de gezamenlijke provincies zoals dat in samenwerking met VNG en Unie van Waterschappen in de Kabinetsformatie is aangeboden. Met het Regeerakkoord en later het Interbestuurlijk programma heeft het Kabinet dit aanbod omarmd en samen met provincies, gemeenten en waterschappen in het Klimaatakkoord verder uitgewerkt.

De nationale klimaatopgave en in het bijzonder de Energietransitie wordt voortaan van onderop vormgegeven via regionale strategieën zoals de regionale energie strategieën, regionale mobiliteit strategieën en een gebiedsaanpak voor de veenweiden. Samenhang en ondersteuning vindt plaats in interbestuurlijk aangestuurde nationale programma's; het Nationaal Programma RES en Nationaal Programma mobiliteit.Met de voorliggende basisbegroting zet het IPO haar inzet voort. De gezamenlijke provincies spelen een verbindende rol spelen tussen regio's en maken via ruimtelijk beleid de gedragen strategieën mogelijk. In bestuurlijk overleg en aan de Klimaattafels zetten de gezamenlijke provincies in op de juridische, financiële en procesmatige randvoorwaarden die de opgave haalbaar, uitvoerbaar en betaalbaar maken.

Zo verschuift de IPO-inzet na de onderhandelingen over de opgave en algemene randvoorwaarden in het Klimaatakkoord naar een concrete inzet op randvoorwaarden via de aangekondigde wetgevingsagenda (Energiewet, Warmtewet, Mobiliteitsfonds), beleidsagenda (Nationaal Programma Hoofdenergiesysteem en Visie marktordening) en adviesaanvragen van de Raad voor Openbaar Bestuur op grond waarvan afspraken gemaakt zullen worden over de haalbaarheid, betaalbaarheid en uitvoerbaarheid voor provincies.

Klimaatakkoord Elektriciteit

Provincies werken aan de energietransitie. Hiervoor maken we de transitie van grijze naar groene elektriciteit. De afgelopen jaren hebben provincies in het kader van het Energieakkoord en de afspraak om 6000MW wind op land te realiseren hier een belangrijke bijdrage aan geleverd. In het Klimaatakkoord zijn nieuwe afspraken gemaakt om deze transitie te vervolgen. Ook hier spelen de provincies een belangrijke rol. We streven ernaar 35 TWh grootschalige elektriciteitsproductie op land in 2030 te realiseren. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de Klimaatdoelen zoals afgesproken in het Klimaatakkoord.
De regionale energiestrategieën moeten invulling geven aan deze opgave. Uiterlijk 1 juni 2020 zullen de 30 RES-regio's hun concept-RES-en opleveren.

Klimaatakkoord Gebouwde Omgeving

Om de transitie in de gebouwde omgeving vormt te geven worden door gemeente warmtetransitievisies opgesteld. Deze visies zijn afhankelijk van de regionale keuzes over warmtebronnen en de infrastructuur. In het RES-proces werken provincies samen met gemeenten en partners aan deze keuzes. Op nationaal niveau worden de marktordening en financiering van warmte via de Warmtewet en nieuwe warmtefondsen aangepast. Om de transitie in de provincie mogelijk te maken is het van belang om over de marktordening en financiering als provincies tijdig een standpunt te bepalen en die in te brengen bij de formulering van de Warmtewet.

Integrale thema's

De Energietransitie kan een kans vormen voor de regionale economie mits we tijdig investeren in de juiste randvoorwaarden en partnerschappen. Het IPO bureau zet zich in het bijzonder in op de thema's:

- Route 35
- Infrastructuur (marktordening elektriciteit, warmte, waterstof, biomassa)

Route 35

Op 25 april 2019 heeft de BAC E de kerndelegatie gevraagd om, ondersteund door het IPO-bureau en de AAC E, de verdeelsystematiek uit te werken. De opgave komt voort uit het Klimaatakkoord waarin de regionale overheden verantwoordelijk zijn voor een gedragen verdeelsystematiek in het geval de Regionale Energie Strategieën (RES-en) niet optellen tot de nationale opgave van 35 TWH hernieuwbare energie (wind en grootschalig zon). De verdeelsystematiek is daarmee in het Klimaatakkoord bedoeld om achter de hand te hebben en is te beschouwen als de 'risicoparagraaf' van het RES-proces. Op grond van het aanbod van de decentrale overheden zijn de decentrale overheden verantwoordelijk voor het realiseren van de opgave en daarmee de besluitvorming over de verdeelsystematiek.
Op grond van de inbreng die bestuurlijk en ambtelijk is meegegeven door IPO, VNG, UVW, de departementen, is geconcludeerd dat de succesvolle implementatie van deze verdeelsystematiek alleen mogelijk is als de totstandkoming ervan wordt verweven met het proces van de RES-en. Dit gezamenlijke proces wordt 'Route 35' genoemd, de verdeelsystematiek is hier een belangrijk onderdeel en eindproduct van.

Infrastructuur

Samen met de regionale- en nationale netbeheerders hebben provincies de noodklok geluid over de netcapaciteitstekorten. Om de doelen voor 2030 te halen moeten we oplossingen voor de korte en lange termijn vinden die de netcapaciteit uitbreiden. De provinciale systeemstudies, de RES-sen, routekaart 2050 van de Gasunie en Tennet bieden inhoudelijke aanknopingspunten in aanloop naar de ruimtelijke besluitvorming op provinciaal niveau in het omgevingsbeleid en op nationaal niveau in het Nationaal Programma Hoofdenergiesysteem (beiden in 2021 gereed). Oplossingen liggen in de lijn van aanvullende investeringen in het net, maar ook bij innovaties via opslag en transport via onder andere waterstof. In 2020 moet de interprovinciale inzet leiden tot een in samenwerking met netbeheerders, EZK en mede overheden opgestelde agenda die zowel voor de provinciale als nationale beleidskaders en investeringsprogramma's een stevige basis biedt. Met deze inzet streven we naar

1. Vanuit de regionale energiesysteemstudies en RES leveren we inbreng voor het Nationaal Programma Hoofdenergiesysteem zodat het hoofdenergiesysteem en regionale energiesysteem voldoende transport- en opslagruimte geven voor de hernieuwbare energieopwekking.
2. De beleidsagenda Waterstof (2020) en de daaraan gekoppelde €30-40 miljoen per jaar vormt een kans voor een aanbod op waterstof waarmee tevens de problematiek rondom netcapaciteit mogelijk deels kan worden verlicht. Een interprovinciaal aanbod waarin verschillende waterstof clusters pilots ontwikkelen met groene en blauwe waterstof kan regionaal invulling geven aan de gepresenteerde nationale ambities. Clusters aan de kust en in het binnenland vullen elkaar aan, verbonden door het nu nog aardgasnetwerk. In dit aanbod kunnen provincies hun meerwaarde laten zien. Hiermee spelen provincies in op de aangekondigde beleidsagenda waar vanuit de Klimaatenveloppe 30-40 miljoen euro per jaar voor beschikbaar wordt gesteld evenals de taskforce infrastructuur van EZK. Gezien de recente uitingen van Netbeheerders

zoals Alliander, Gasunie en Tennet om tot een samenwerking te komen.
Tot slot denken we mee met het Rijk over de marktordening waaronder rolverdeling van overheden, netbeheerders en bedrijfsleven op het gebied van elektriciteit, warmte, waterstof en biomassa. We brengen deze standpunten in bij de formulering van de Energiewet en Warmtewet evenals de beleidsvisie marktordening

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020

Klimaatakkoord

De klimaatopgave bevindt zich zowel in de uitvoering als in de beleidsfase. Een mooi gegeven waarmee via kennisdeling concrete standpunten kunnen worden bepaald om de randvoorwaarden voor de realisatie in samenwerking met mede overheden en maatschappelijk partners vorm te geven. Het IPO-bureau zet haar ervaringen met een coördinerende kopgroep en voorbereidende commissies en werkconferenties voort. Deze bijeenkomsten en besluitvorming in het IPO-bestuur zijn afgestemd op de wetgevingsagenda en beleidsagenda van het Rijk en de ritmiek van het Klimaatakkoord. Het IPO benut de kennis en kunde van de vakcommissies Energie (RES, elektriciteit, gebouwde omgeving en industrie), Mobiliteit (Regionale Mobiliteitsprogramma's en Mobiliteitsfonds), Toezicht en Handhaving (toezicht op energiebesparing bij bedrijven), DROW (ruimtelijke borging en weging ruimteclaims), Vitaal Platteland (Landbouw en Landgebruik/ Veenweiden, Bos) door inhoudelijke (sectorale) vraagstukken in deze commissies te behandelen. Tevens zullen bredere bijeenkomsten met portefeuillehouders uit deze commissies worden georganiseerd op integrale vraagstukken zoals de ruimtelijke ordening en investeringsagenda.
De coördinatie van de standpuntbepaling en voortgang van de realisatie verloopt via een bestuurlijke kopgroep

Deze kopgroep bereidt via conference calls de standpuntbepaling in het IPO-bestuur voor in aanloop naar bestuurlijk overleg Klimaat en het Klimaatberaad van de SER en wordt daarin ondersteund door een integraal team bij het IPO bureau. Dit team borgt de informatievoorziening en inhoudelijke bijdrage van de inhoudelijke vakcommissies in aanloop naar de standpuntbepaling. Zo zijn provincies breed betrokken bij de standpuntbepaling en inbreng zonder de slagvaardigheid van de kopgroep te verliezen.

Klimaatakkoord electriciteit

Om de 35 TWh duurzame elektriciteitsopwek te realiseren in 2030 worden de provincies ondersteund door het IPO en het Nationaal Programma RES. Het IPO zal in 2020 de volgende acties ondernemen/continueren om hier invulling aan te geven:

- Kennisuitwisseling via BLOW, Shine .
- Governance van het Klimaatakkoord via de uitvoeringstafel elektriciteit. Het IPO-bureau ondersteunt de provinciaal bestuurder(s) die deelneemt/deelnemen aan deze tafel.
- Financieringsinstrumentarium vormgeving SDE++ standpuntbepaling via de werkgroepen en AAC / BAC, op basis daarvan interbestuurlijke samenwerking en indien nodig lobby richting Tweede Kamer.
- Governance van de 6000MW wind in 2020 afspraak (IPO is o.a. deelnemer Kernteam Wind)

Klimaatakkoord gebouwde omgeving

Om de opgaven in de provincies te realiseren delen we in IPO verband kennis en werken we vanuit deze kennis aan standpunten over de marktordening en financiering in de Warmtewet (2019-2020) en het Warmtefonds. In dit kader verkent het IPO de mogelijkheden voor fondsen voor particulieren. Als IPO nemen we deel aan het Nationaal

Programma Aardgasvrije wijken zodat provincies nauw zijn betrokken bij de kennisontwikkeling over aardgasvrij. Standpunten adresseren we aan de Klimaattafel Gebouwde Omgeving en in het Bestuurlijk overleg Klimaat.

Integrale thema's

Route 35

Het proces van Route 35 wordt door het IPO samen met de VNG en UVW uitgevoerd. Ook wordt er intensief samengewerkt met het Nationaal Programma RES (NPRES). Er wordt gebruik gemaakt van hun kennis, data en infrastructuur.
In opdracht van het OpdrachtGevend Beraad Nationaal Programma RES is het IPO in dit proces in lead. De volgende acties zullen worden ondernemen/gecontinueerd om hier invulling aan te geven:

- Opstarten kernteam Route35 samen met VNG en UVW;
- Betrekken van de interprovinciale werkgroep RES;
- Opstarten samenwerking met NPRES;
- Realiseren van het bestuurlijk proces zowel interprovinciaal als met VNG en UvW (in verbinding met het NP RES);
- Uitvoering geven aan taken en werkzaamheden binnen het proces;
- Inhuren onafhankelijk procesbegeleider voor bestuurlijke bijeenkomsten;
- Onderzoek naar mogelijke verdienmodellen/verleidingsstrategieën voor regio's die het realiseren van de opgave mogelijk maken

Infrastructuur

We bereiden de provinciale standpunten voor met een werkgroep energiesysteem en werkgroep warmte en nemen deel aan de nationale netwerken waarin de routekaart, beleid, wetgeving en investeringsagenda's worden uitgewerkt. We werken nadrukkelijk vanuit de kennis in de provincies en leggen de verbinding met oplossingen en partners op nationaal niveau. In de BAC Energie wordt de besluitvorming voorbereid die in het Bestuurlijk Overleg Klimaat en aan de Elektriciteitstafel zal worden ingebracht. De portefeuillehouder heeft hierbij overleg met Rijk, partnets aan de Elektriciteitstafel en het Nationaal Programma RES.

Relatie met andere kerntaken

De volgende opgaven worden opgepakt door andere commissies. De commissie Energie zal hierover worden geïnformeerd, passend bij haar coördinerende rol:

- Vormgeving juridisch stelsel CO2-reductie en energiebesparing bij bedrijven (industrie paragraaf): Commissie VTH.
- Uitvoeringslastenonderzoek: commissie Middelen/ Financiën
- Opcentenonderzoek: commissie Middelen/ Financiën
- Landbouw en Landgebruik: Vitaal Platteland
- Duurzame Mobiliteit waaronder regionale mobiliteitsprogramma's en zero emissie OV: Mobiliteit (Laadinfrastructuur in nauwe verbinding met de RES).
- Commissie DROW: Provincies spelen een belangrijke rol in de ruimtelijke borging van de regionale energie strategieën. Uit navraag bij provincies (ruimtelijke ordenaars en energiebeleidsadviseurs) is gebleken dat het merendeel van de provincies nog geen of beperkt beeld heeft bij de manier waarop de ruimtelijke borging plaats zal vinden in 2021 en hoe men daarbij omgaat met het ruimtelijk instrumentarium en de interbestuurlijke samenwerking. Gezien het belang adviseren wij u om aan het kernteam energie en ruimte een advies te vragen over de mogelijkheden voor de ruimtelijke borging en daarbij passende proces en instrumentarium. En dit advies eind 2019 te presenteren aan de AAC's DROW en Energie waarna het ook in het NP RES kan worden gepresenteerd

Wat is daarvoor nodig?.....

Kerntaak Milieu, toezicht en handhaving				
	2019	2020	Beïnvloedbaar	incidenteel-structureel
Klimaatakkoord	683.364	*(627.099)*	627.099	structureel (waarvan 220.000 incidenteel nog goed te keuren door AV, zie ook tabel 2)
Klimaatakkoord		25.000		
Klimaatakkoord Elektriciteit		50.000		
Klimaatakkoord Gebouwde Omgeving		40.000		
Route 35		50.000		
Infra		50.000		
Inzet naast vaste formatie		412.099		
Nationale aanpak RES	*(327.360)*	*(327.360)*		
Verduurzaming Mob.	*(102.300)*	*(102.300)*		structureel (waarvan 100.000 incidenteel nog goed te keuren door AV, zie ook tabel 2 onderdeel mobiliteit)
Aanpak verduurzaming bedrijven en industrie	*(40.920)*	*(40.920)*		
Energie en Ruimte	*(102.300)*	*(102.300)*		
Lobby en Communicatie	*(102.300)*	-		
Werkbudget	*(8.184)*	*(54.219)*		
Totaal	683.364	627.099	627.099	
Voorziene formatie IPO	4,0 Fte (kernorganisatie)			

4. Kerntaak 3. Vitaal Platteland

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

In het landelijke gebied komen veel transities bij elkaar, op het gebied van bijvoorbeeld verduurzaming van de landbouw, voedselzekerheid, biodiversiteit en de klimaatopgave. Veel van deze opgaven vallen binnen, of sluiten aan op, de provinciale kerntaken.

Vanuit de kerntaak Vitaal Platteland wordt in belangrijke mate bijgedragen worden aan de opgaven die zijn benoemd in het IBP, het Klimaatakkoord (KA) en de verduurzaming van het landelijk gebied. Daarnaast wordt inbreng geleverd voor de NOVI en de aanvullingswetten van de Omgevingswet (zie kerntaak 1).

In het KA zijn voor het transitiepad "Landbouw en Landgebruik" afspraken gemaakt tussen overheden, agrarische en natuursector over de vermindering van uitstoot van broeikasgassen. Met de inzet op onder meer verduurzaming van de landbouw, een klimaatinclusief natuurbeleid, vermindering van uitstoot van broeikasgassen in het veenweidegebied en een energietransitie in de glastuinbouw zullen provincies met maatschappelijke actoren en mede-overheden ook in het landelijk gebied bijdragen aan het Klimaatakkoord.

In het IBP hebben rijk en provincies afgesproken gezamenlijk te werken aan verdere verduurzaming van de landbouw, in samenhang met de opgaven voor klimaat, natuur en een goede omgevingskwaliteit.

Extra aandacht zal nodig zijn voor de aanpak stikstof, nu de Raad van State in 2019 heeft bepaald dat het PAS niet voor toestemmingsverlening voor projecten met stikstofuitstoot kan worden gebruikt.

De verduurzaming van de landbouw is een forse opgave, die vraagt om een intensievere samenwerking tussen het ministerie van LNV en de provincies. Extra aandacht zal hierbij nodig zijn voor het Nationaal Strategisch Plan voor het Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) dat naar verwachting op 1 januari 2022 in werking treedt, waarvoor opgaven, doelstellingen en aansturing nader uitgewerkt moeten worden. Het IPO heeft een coördinerende rol op zich nemen bij deze processen.

Het natuurbeleid is een provinciale kerntaak. In de driejaarlijkse evaluatie van het Natuurpact heeft het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) begin 2017 aanbevelingen gedaan gericht op versterking van het doelbereik. Provincies werken samen met het rijk en maatschappelijke partijen aan de ontwikkeling van handelingsperspectieven. Hierbij wordt ook aangehaakt bij initiatieven die maatschappelijke partijen hebben genomen gericht op een deltaaanpak biodiversiteit. Het PBL bereidt in opdracht van het IPO en het ministerie van LNV de tweede evaluatie voor, die eind 2019 gereed zal zijn, en waarop in 2020 vervolgstappen worden bepaald.

Bestaande instrumenten als het agrarisch natuur- en landschapsbeheer, in samenhang met het GLB, krijgen in 2020 een verdere uitwerking. Effectieve en doelgerichte monitoring van natuurontwikkeling krijgt meer aandacht in 2020, zodat de gegevens voor de natuurrapportages, waarover afspraken zijn gemaakt in het Natuurpact, kunnen worden aangeleverd. Gezamenlijk bezien de provincies, op basis van de adviezen van de Maatschappelijke Raad Faunabeheer, op welke wijze het faunabeleid verbeterd kan worden, waarbij ook meer inzet wordt geleverd op het thema preventie.

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

IBP

Het programma 'IBP Vitaal Platteland' wordt samen met de VNG, Unie van Waterschappen en het ministerie LNV ontwikkeld en de uitvoering ervan wordt gestart. We werken in dit programma interbestuurlijk samen en zorgen ervoor dat de gemeenschappelijke agenda van de grond komt. Basis voor dit programma is een gebiedsgerichte aanpak, gericht op vijftien gebieden. Daarmee brengen we de ambitie een economisch vitaal, leefbaar en ecologisch duurzaam platteland te behouden en te versterken een stap dichterbij.

Verduurzaming Landbouw

Provincies werken aan een duurzamere landbouw door invulling en uitvoering te geven aan diverse maatschappelijke opgaven, zoals vastgelegd in de Sustainable Development Goals. Dat betreft een landbouw met aandacht voor onder andere voedselzekerheid, gezondheid, klimaat, circulaire productie- en consumptieketens, duurzame innovaties, natuurinclusief. Met het ministerie van LNV zullen we bezien op welke manier invulling kan worden gegeven aan beleidsvoornemens die zijn opgenomen in de rijksvisie, Bodemstrategie en Klimaatakkoord. Dat zal ook betekenen dat de verduurzamingsambities ook worden meegenomen in andere trajecten als NOVI, Omgevingswet, GLB en PAS.

Provincies hebben in 2019 een 'coalition paper' aangeboden, ten behoeve van het realisatieplan van de visie voor kringlooplandbouw, die LNV in 2019 gepresenteerd heeft. LNV heeft besloten dit 'coalition paper' integraal onderdeel uit te laten maken van het realisatieplan.

Klimaatakkoord landbouw-landgebruik

Eind 2019 ligt het Klimaatakkoord voor in het IPO Bestuur, inclusief een hoofdstuk over landbouw en landgebruik. Het is van belang dat provincies de afspraken, die voor hen van belang zijn, met partners invulling geven. De gemaakte afspraken moeten leiden tot uitvoeringsarrangementen en monitoring van de gemaakte afspraken, waarbij provincies een belangrijke regierol hebben bij de regionale uitvoering van gemaakte afspraken. De opgaven zijn nieuw of vragen om een intensivering van bestaande inzet. Hiervoor is het ook nodig dat gezamenlijk wordt gewerkt aan kennis- en beleidsontwikkeling.

Aanpak Stikstof

Minder stikstof, sterkere natuur en economische ontwikkeling waren de doelen van het PAS. Al jaren is in veel Natura 2000-gebieden een overschot aan stikstof (ammoniak en stikstofoxide). Dit is schadelijk voor de natuur. Het belemmert ook vergunningverlening voor economische activiteiten. Na de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State over het PAS heeft ABRvS ook verschillende toestemmingsbesluiten van projecten vernietigd.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State over het PAS wordt inzet gepleegd op de uitvoering van bestuurlijke afspraken over de afhechting van het PAS, de uitwerking van een aanpak waarmee voor urgente processen uitvoering mogelijk is (zoals een ADC-toets of interne saldering) en de uitwerking van een structurele aanpak voor de langere termijn. De lange termijn handelingsperspectieven zouden richting moeten geven aan de korte termijn acties.

GLB

Provincies willen dat het toekomstig GLB bijdraagt aan de verduurzaming van het landelijk gebied en de (maatschappelijke) opgaven waar (mede)overheden, sector en maatschappelijke partijen voor staan en onder andere zijn/worden vastgelegd in het Klimaatakkoord, de uitwerking van het IBP Vitaal Platteland en de NOVI. Meer in het bijzonder moet het GLB bijdragen aan een duurzame, toekomstbestendige en concurrentiekrachtige landbouw én aan behoud en verbetering van natuurlijke hulpbronnen, biodiversiteit en leefbaarheid van het platteland.

Als regioregisseur en cofinancierder van het plattelandsontwikkelingsprogramma, willen provincies nauw betrokken zijn bij de opstelling van het door de Europese Commissie gevraagde nationaal strategisch programma én de regierol bij het opstellen van regionale visies, uiteindelijk uitmondend in een vereenvoudigd en meer rendement opleverend GLB.

Om die reden is besloten dat het IPO (met het Ministerie van LNV) mede-opdrachtgever is voor het Nationaal Strategisch Plan voor het GLB.

Natuurbeleid

Het natuurbeleid is een provinciale kerntaak. In de driejaarlijkse evaluatie van het Natuurpact heeft het PBL begin 2017 aanbevelingen gedaan gericht op versterking van het doelbereik. Provincies werken ook in 2019 samen met het rijk en maatschappelijke partijen aan de ontwikkeling van handelingsperspectieven. De tweede evaluatie, die PBL eind 2019 af zal ronden, biedt hiervoor belangrijke input. Deze handelingsperspectieven zijn gericht op het realiseren van meekoppelkansen en met name gericht op vermaatschappelijking en verbinden van natuur en economie. We signaleren gezamenlijk nieuwe ontwikkelingen (zoals de versterkte aandacht voor biodiversiteit in het agrarisch gebied en voor de relatie met recreatie en de ontwikkelingen op het EU-biodiversiteitsdossier) die van belang zijn voor de ontwikkeling van het provinciale natuurbeleid.

Natuurwetgeving

Bij de decentralisatie van het natuurbeleid, en de verankering hiervan in de Wet Natuurbescherming, is afgesproken dat deze Wet beleidsneutraal wordt omgezet naar de Omgevingswet. We leveren inbreng in het proces van de Aanvullingswet Natuur om deze omzetting op en goede wijze te laten gebeuren.

We werken gezamenlijk aan voorstellen om het faunabeleid, met name ten aanzien van preventie van schade, te versterken.

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020

IBP

De 15 kansrijke gebieden interbestuurlijk faciliteren om tot gebiedsafspraken te komen. Dit leidt tot een dynamische meerjarige gebiedsagenda.
Overkoepelende thema's interbestuurlijk uitwerken, te weten:

- Inzet van middelen (geld, capaciteit, procesvaardigheden) en instrumenten;
- Onderzoek, uitwisseling kennis en innovatie;
- Beleid, verbeteren regelgeving en experimenteerruimte;
- Faciliteren van gezamenlijk leren;
- Communicatie;
- Crossovers, zoals Klimaatakkoord, NOVI, GLB en verduurzaming

landbouw actief volgen en kansen oppakken.

Verduurzaming Landbouw

Over de uitwerking van het doel zullen de gezamenlijke provincies zich uitspreken en is gerelateerd aan en vooral volgend op de ontwikkelingen die plaatsvinden in het kader van het Klimaatakkoord en de uitwerking IBP Vitaal Platteland. Het IPO zal hiervoor een voorstel opstellen.

Op basis van het realisatieplan van het Ministerie van LNV van de visie op Kringlooplandbouw wordt een voorstel voor een gezamenlijke aanpak uitgewerkt, in overleg met betrokken provinciale medewerkers.

Klimaatakkoord landbouw-landgebruik

Afronden bestuurlijke afspraken ministeries (voor zover nog niet vervat in het Klimaatakkoord). Voor thema's als landbouw, veenweide en natuur moeten 2020 aanvullende afspraken moeten worden voorbereid over regelgeving, instrumenten, middelen en de provinciale rol. Voor de uitwerking van beleid voor de vastlegging van koolstof in de bossen werken LNV en provincies een gezamenlijke strategie uit.

Verder uitwerken gezamenlijk programma 'klimaatinclusief natuurbeleid'. Inzet is dat dit regionaal wordt vormgegeven, en dat gezamenlijk bezien wordt welke afspraken met partners op landelijk niveau noodzakelijk zijn en welke gezamenlijke instrumenten/regelingen/e.a. ontwikkeld moeten worden.

Opzetten gezamenlijke governance-aanpak veenweide, en voor uitvoering bossenstrategie.

Aanpak Stikstof

Voor provincies als bevoegd gezag is het essentieel dat er vanuit gezamenlijkheid wordt gehandeld. Er zijn diverse thema's waar opnieuw standpuntbepaling op nodig is. Hier zijn, vanuit de verschillende achtergronden van de afzonderlijke provincies, maar ook vanuit de verschillende domeinen binnen elke provincie verschillende perspectieven op mogelijk. De provincies opereren echter in een bredere interbestuurlijke setting waar diverse belangen bij elkaar komen en onderling afgewogen moeten worden. Voor een effectieve inbreng is gezamenlijkheid dus essentieel, maar niet zonder de nodige inspanningen realiseerbaar. Binnen de governance van de provinciale aanpak zal dan ook vooral gestuurd worden op gezamenlijke standpuntbepaling en -voorbereiding voor zowel de korte als lange termijn handelingsperspectieven. De uitwerking van o.a. VTH-afspraken, beleidslijnen over toepassing ADC-toets, intern en extern salderen, het toepassen van een afwegingskader, het realiseren van de stikstofdaling en de natuuropgave i.c.m. andere belangen is complex en vraagt de komende periode om bestuurlijke en ambtelijke regie en afstemming en inzet vanuit IPO en provincies. E.e.a. vraagt om heroriëntatie op de organisatie en werkwijze en zijn de gevolgen voor de begroting voor het IPO en BIJ12 deel nog niet helemaal duidelijk.

GLB

Voor het onderwerp GLB is vanuit het IPO een medewerker gestationeerd bij het ministerie van LNV. Daarnaast is afgesproken dat provincies en Rijk gezamenlijk opdrachtgever zijn. Provincies stellen menskracht beschikbaar voor het gezamenlijke proces en hebben eenmalig procesgeld beschikbaar gesteld.

Op basis van positionpaper GLB 2.0 en nader inzicht in de effectiviteit van het huidige systeem bepalen de gezamenlijke provincies de provinciale inzet en positie ten aanzien van het nationale en regionale programma, de financiële structuur en verdeelsleutels (cofinanciering), te stellen randvoorwaarden en uitvoeringsstructuur. Het IPO maakt een voorstel voor het benodigde lobby-traject zowel op kaderstellend niveau via Brussel, als beleids- en uitvoerend niveau via Nederland.

Natuurbeleid

Tweede evaluatie PBL

In het Natuurpact is afgesproken dat het gedecentraliseerde natuurbeleid om de drie jaar wordt geëvalueerd middels een zogenoemde lerende evaluatie. Eind 2019 wordt het resultaat van de tweede lerende evaluatie opgeleverd. De veranderde bestuurlijke context, de grote opgave voor de Vogel- en Habitat Richtlijn en de Kader Richtlijn Water (KRW) én de verbrede ambitie – niet alleen biodiversiteit, maar het vergroten van maatschappelijke betrokkenheid en het versterken van de verbinding tussen natuur en economie zijn doelen waarnaar natuurbeleid streeft - zijn grote veranderingen waarbij nog veel te leren valt op welke manier hier goed invulling aan te geven. Vanwege deze transities hebben de provincies samen met de rijksoverheid besloten geen reguliere impactevaluatie uit te voeren, maar een lerende evaluatie. In de tweede lerende evaluatie ligt de focus op de bijdrage van de beleidsstrategieën van de provincies en het rijk aan de hoofdambities uit het natuurbeleid, in welke mate leren de betrokken partijen van ervaringen in het natuurbeleid en welke handelingsperspectieven zijn er waarmee het natuurbeleid van het rijk en de provincies versterkt kan worden.

Voortgangsrapportage Natuur

Eind 2020 wordt de vijfde voortgangsrapportage Natuur opgeleverd. Dit betreft een jaarlijkse rapportage voor de Provinciale Staten over de voortgang van de afspraken die in het Natuurpact zijn gemaakt. Het IPO stuurt deze rapportage namens de provincies aan het ministerie van LNV. Zij informeren met deze rapportage de Tweede Kamer.

EU-biodiversiteit

Bestuurlijk is afgesproken dat de provincies invulling geven aan hun rol als gelijkwaardig partner van het rijk in de Europese besluitvorming op het dossier EU-biodiversiteitsstrategie 2020. Concreet wordt ingezet op de streefdoelen (targets) die van provinciaal belang zijn:

- invulling geven aan het actieplan Vogel- en Habitatrichtlijn;
- ecosystemen en ecosysteemdiensten handhaven en herstellen;
- bijdrage van de landbouw verhogen aan de biodiversiteit via agrarisch natuurbeheer en het GLB,
- inzet op het bestrijden van invasieve exoten; en
- komen tot een biodiversiteitsstrategie na 2020.

Bij het IPO is het aanspreekpunt voor provincies georganiseerd voor provincies HNP en LNV.

Natuurwetgeving

Vitaal Platteland wordt inbreng geleverd voor de AMvB's bij de Aanvullingswet natuur (zie kerntaak 1), waarvan parlementaire behandeling voorzien is in 2019 en 2020.

Faunabeheer

In het voorjaar van 2020 zijn beleidskeuzes voorzien ten aanzien van het faunabeheer teneinde de stijgende lijn van (het uitkeren van) faunaschade te keren, op basis van de adviezen die zijn opgesteld door de maatschappelijke raad faunazaken (MARF). De te maken keuzes zullen in 2020 geïmplementeerd worden.

Natuurinclusieve Energietransitie

Eind 2019 wordt de verkenning van Rijk en provincies naar oplossingen voor de toenemende frictie tussen de opgave van duurzame energie en de verantwoordelijkheid voor het beschermen van beschermde soorten (vogels en vleermuizen) o.g.v. de Wet natuurbescherming afgerond. Hieruit volgen aanbevelingen ten aanzien van het beleid van ontheffingverlening door provincies, waaronder voorstellen tot bundeling van monitoring en specifieke kennis (mogelijk bij BIJ12). Dit vergt een opdracht aan BIJ12 tot uitwerking van mogelijkheden en kosten, op basis waarvan later in 2020 besloten kan worden over implementatie van een en ander.

Wat is daarvoor nodig?.....

Kerntaak Vitaal Platteland				
	2019	2020	Beïnvloedbaar	incidenteel-structureel
VRN	10.230	10.230	10.230	structureel
Natuurtop 2019	51.150	-	-	-
Klimaatakkoord Landbouw/landgebruik	51.150	51.150	51.150	structureel
Werkbudget	-	102.300	102.300	structureel
IBP VP	51.150	-	-	-
PAS kadernota	114.576	114.576	-	incidenteel t/m 2020 (Nog goed te keuren door AV, zie ook tabel 2)
PAS/expertise N2000/landbouw/reserve-pakket	77.748	77.748	-	structureel
Totaal		356.004		
Voorziene formatie IPO	5,5 (kernorganisatie)			

5. Kerntaak 4. Mobiliteit

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

Een goede bereikbaarheid is basisvoorwaarde voor vitale regio's. Goede bereikbaarheid is niet alleen essentieel voor een bloeiende economie en verdere economische ontwikkeling, maar brengt mensen ook letterlijk in beweging en in verbinding met elkaar. Provincies zetten zich in om Nederland bereikbaar te houden en de kwaliteit van de leefomgeving en het klimaat te verbeteren. Dat geldt zowel voor stedelijke regio's als het landelijk gebied. Ontwikkelingen als de Energietransitie, Smart Mobility, maar ook toenemende filedruk en verkeerstoename en doorgaande verstedelijking zullen de mobiliteit de komende jaren sterk beïnvloeden. Op het platteland staan we voor de uitdaging de mobiliteit überhaupt te waarborgen, zonder de kosten verder te laten oplopen. Dit doen provincies als opdrachtgever voor duurzaam regionaal openbaar vervoer, als regisseur voor het inzetten op duurzame, planologische mobiliteitsoplossingen en als wegbeheerder voor het inzetten op het verduurzamen en duurzaam beheren van onze infrastructuur.

In de Meerjarenagenda Mobiliteit 2016-2019 zijn vijf beleidsopgaves benoemd en ook in 2020 staat de realisatie van deze opgaves en bijbehorende ambities centraal. De samenwerking van de gezamenlijke provincies in IPO verband op het gebied van Mobiliteit kent een brede en hoog dynamische agenda die appelleert aan inzet op belangenbehartiging, programma's en projecten en kennisdeling. Deze basisbegroting 2020 wordt beschouwd als 'de inzet' van de samenwerkende provincies zoals die in september 2019 is 'geijkt'.

Vanuit de kerntaak Mobiliteit is in 2019 in belangrijke mate bijgedragen aan de opgaven die zijn benoemd in het IBP en het Klimaatakkoord. Dit zal in 2020 worden voortgezet met een agenda/ inzet passend bij de afgesproken doelrealisatie. Daarbij zien provincies een zeer duidelijke relatie met de beleidsopgaves uit:

1. de kerntaak Regionale Economie, waar goede bereikbaarheid een randvoorwaarde is;
2. de kerntaak Energietransitie, omdat bij het toenemend elektrificeren van mobiliteit een stijgende elektriciteitsvraag verwacht wordt;
3. de inzet op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling.

De samenwerkende provincies coördineren in IPO-verband de realisatie van de doelen en ambities van de Meerjarenagenda. Dat gebeurt deels door belangenbehartiging in het "Haagse", bijvoorbeeld door de nodige aanpassing van wetgeving en (fiscale) kaders om nieuwe vormen van mobiliteit en een duurzame ketenreis mogelijk te maken en te faciliteren. En voor een groot deel door interprovinciale samenwerking in programma's en projecten per beleidsopgave en in samenwerking met bijbehorende partners tussen de provincies en partners.

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

Toekomst van het Openbaar Vervoer (OV)

Het regionaal openbaar vervoer is onmisbaar voor 2,4 miljoen reizigers per dag. Jaarlijks worden daarin circa 5,5 miljard reizigerskilometers afgelegd per bus, tram, metro en openbaar vervoer over water en bijna 1,2 miljard met regionale treinen die onder verantwoordelijkheid vallen van provincies en vervoerregio's. In totaal bedraagt het gebruik van het regionaal vervoer maar liefst 6,7 miljard kilometer. Dit regionaal openbaar vervoer is een onmisbare schakel is binnen het gehele landelijke openbaar vervoersysteem.

Het regionaal vervoer loopt op een aantal plaatsen tegen de grenzen van de maximaal mogelijke groei aan. In andere gebieden is de uitdaging juist om het regionaal vervoer aan reizigers te blijven bieden. De betaalbaarheid van het regionaal openbaar vervoer staat in heel Nederland onder druk. Daarom maken de 12 provincies samen met 2 vervoerregio's werk van vernieuwing van het openbaar vervoer middels inzet op de actieagenda 'De Sprong'.

Fiets

Tour de Force is een krachtige samenwerking tussen overheden, marktpartijen, maatschappelijke organisaties, kennisinstituten en platforms die zich inzetten voor een sterker fietsbeleid in Nederland. De doelstelling van Tour de Force is ambitieus: 20% meer fietskilometers in 2027 ten opzichte van 2017. In de Agenda Fiets 2015-2020 zijn de doelen gesteld om deze ambitie te bereiken. De gezamenlijke provincies hebben de doelstelling van en het leveren van een bijdrage aan de agenda Tour de Force onderschreven. In de agenda 2020-2022 worden de nieuwe acties voor de doelrealisatie opgenomen.

Verkeersveiligheid

Provincies willen dat iedere verkeersdeelnemer veilig thuis komt. Daartoe is de morele doelstelling van nul slachtoffers geformuleerd. Afgeleid van deze doelstelling wordt op een negental relevante subdoelen onderliggende ambities geformuleerd. Zoals 'wegen zijn veilig ingericht', 'veilige snelheden zijn de norm' , 'het aantal verkeersovertreders is verminderd' en Smart Mobility wordt 'veilig benut'. Invalshoek is een risicogerichte aanpak. Doelrealisatie is alleen mogelijk door een samenwerkingsagenda met gedeeld eigenaarschap van rijk, provincies, gemeenten en vervoerregio's. Tegelijkertijd vraagt deze agenda de absolute support van een breed palet aan maatschappelijke organisaties. Dit alles heeft een plek gekregen in het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030), dat in 2019 door alle partners in de vorm van een startakkoord met een uitvoeringsprogramma is vastgesteld.

(Krachtenbundeling) Smart Mobility

De samenwerkende provincies hebben in 2018 het initiatief genomen met het aanbod van een Coalition Paper Smart Mobility (Coalition of the willing). Mede op basis van deze uitnodiging zijn het Rijk, provincies, de grootste vijf steden en de metropool- en vervoerregio's het initiatief Krachtenbundeling Smart Mobility gestart.

Met de Krachtenbundeling is de beleidsopgave van de samenwerkende provincies in IPO verband afgerond. De aandacht van de beleidsopgave verschuift in 2020 naar de uitvoering van de vijf afspraken binnen en door de afzonderlijke provincies, en naar het zorgen dat deze door alle partners nagekomen worden.

De gezamenlijke inzet in IPO verband is beperkt tot de monitoring van het nakomen van de afspraken door de individuele provincies.

Energie en Verduurzaming

De beleidsopgave Energie en Verduurzaming, binnen deze opgave te

duiden als de agenda Duurzame Mobiliteit vergt een intensief en stevig bestuurlijk afsprakenkader. Met de plek van deze opgave in het Klimaatakkoord vraagt dit voortdurend om 'alertheid in beleid' en de achterliggende vraag 'wat gaan we in IPO verband daarvoor doen'.

Mobiliteit in de brede betekenis is een kernthema binnen de provincies in de opgaves in de fysieke leefomgeving, dus ook in beleidsdoelen gerelateerd aan de eigen provinciale agenda's. Vanuit die invalshoek zorgen provincies ervoor dat zij primair binnen hun eigen invloedssfeer (onder andere wegbeheerder, OV-concessieverlener, ondersteunen van laadinfrastructuur elektrisch rijden) bijdragen via de inzet van duurzame mobiliteit. Door in al deze rollen in te zetten op zero-emissie, dragen provincies bij aan het behalen van klimaatdoelen voor 2030. De gezamenlijke provincies in IPO verband delen op dit vlak een majeure agenda geënt op belangenbehartiging, kennisdeling en strategische positionering in de brede samenwerking met partners op mobiliteitsgebied.

Opdrachtgeverschap KpVV

Het opdrachtgeverschap van KpVV is door de samenwerkende provincies ondergebracht bij het IPO. Vanuit die rol zal ook in 2020 de inzet zijn om de kennisagenda en daarmee de inzet vanuit de KpVV volledig in lijn te brengen met de beleidsopgaven en prioriteiten van de provincies. De kennisagenda van het KpVV is ondermeer van groot belang voor de brede strategie binnen de kernopgave mobiliteit 2020, en in het bijzonder in relatie tot het Klimaatakkoord en de Regionale Mobiliteitsprogramma's .

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020

Toekomst van het OV

De Actieagenda 'De Sprong' uit 2018 richt zich op:

1. Doorontwikkelen van herkenbare knooppunten voor reizigers;
2. Snellere verbindingen door differentiatie in bereikbaarheidskwaliteit;
3. Gedurfde keuzes maken voor bereikbare stedelijke regio's;
4. Zorgeloos reizen mogelijk maken;
5. Innoveren in landelijk/dunbevolkter gebied.

De acties uit 'De Sprong' hebben ook een plek gekregen in de Contourennota Toekomstbeeld OV 2040 van het Rijk, provincies, vervoerregio's, vervoerders en ProRail zoals in februari 2019 bestuurlijk is bekrachtigd.

De belangrijkste activiteiten om de gezamenlijk afgesproken doelen te realiseren zijn:

- Proactief agenderen van knelpunten van provincies richting IenW, ProRail en vervoerders;
- Organiseren van een relevant netwerk op relevante dossiers en het vormen van een gezamenlijke standpunt daarop van de provincies;
- Behartigen van de gezamenlijke belangen van de provincies bij diverse onderzoeken die vanuit IenW plaatsvinden.

Er ligt een grote opgave bij de provincies om tot uitvoering van de (acties uit de) Contourennota te komen. In IPO-verband zal de coördinatie en informatie over de gezamenlijke aanpak worden georganiseerd.

Fiets

Met de Agenda Fiets 2017-2020 van de Tour de Force hebben de provincies hun bijdrage aan de realisatie van het doel van deze Agenda gegarandeerd. De provincies zijn verantwoordelijk voor het trekkerschap doel 3 'Regionale Routes'. Dit wordt ingevuld door in IPO-verband te zorgen voor proces/projectbegeleiding van de uitvoeringsagenda 'regionale routes' door provincies en monitoring/voortgangsbewaking en tussentijdse bestuursrapportages. Deze inzet zal in 2020, conform de afspraken 'eerste etappe' worden afgerond. Er komt een voorstel over de invulling door

de provincies van 'de tweede etappe'. De inzet in IPO verband is vooralsnog beperkt tot kennisdeling en belangenbehartiging.

Verkeersveiligheid

Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (kortweg: SPV2030) bevat een gezamenlijke strategische visie op de aanpak van het verkeersveiligheidsbeleid van alle overheden. De visie met ambities is vastgelegd in het startakkoord SPV2030. In 2019 is gestart met het via een risicoanalyse in kaart brengen van de regionale verkeersveiligheidsplannen met als invalshoek de 4 E's. In 2020 zal het Startakkoord met het inzicht in de regionale verkeersveiligheidsplannen voorzien worden van een financiële paragraaf. Op grond daarvan is het de afspraak uit het Startakkoord om tussen Rijk en decentrale overheden te komen tot een 'akkoord' omtrent de financiering van de gehele uitvoering van de regionale plannen. De gezamenlijke provincies in IPO verband geven invulling aan deze aanpak middels een agenda gericht op belangenbehartiging

(Krachtenbundeling) Smart Mobility

Met de Krachtenbundeling is de beleidsopgave van de samenwerkende provincies in IPO verband afgerond. De gezamenlijke inzet in IPO verband is de monitoring van het nakomen van de afspraken door de individuele provincies.

Energie en Verduurzaming

De agenda duurzame mobiliteit beweegt intensief mee met de bestuurlijke dynamiek van het Klimaatakkoord, de interprovinciale inzet in het Programma Energietransitie en tegelijkertijd met de inzet op een overkoepelende ambitie in de samenwerking op mobiliteit tussen de provincies. Dit vraagt om een voortdurende scherpte/focus in wat we als provincies doen om de doelen te bereiken.

Opdrachtgeverschap KpVV

Via goed opdrachtgeverschap realiseren van het Kennisprogramma 2020 en voorbereiden van het Programma 2020 en 2021, waarbij in de programmering wordt aangesloten bij de door de provincies ingebrachte behoefte aan kennisondersteuning in zijn algemeenheid en de in IPO-verband benoemde beleidsopgaves in het bijzonder. Het hiermee samenhangende programmabudget is fors, echter zijn provincies in 2018 via het provinciefonds meerjarig hiervoor gecompenseerd.

Wat is daarvoor nodig?.....

Kerntaak Mobiliteit				
	2019	2020	Beïnvloedbaar	incidenteel-structureel
Toekomst OV	127.875			Incidenteel t/m 2019
ITS en Verkeersmanagement	51.150			Incidenteel t/m 2019
Fiets	61.380	61.380		structureel
Verkeersveiligheid	122.760			
Zero Emissie Bus	112.530	112.530		Incidenteel (2020 laatste jaar)
NKL	368.280	368.280		incidenteel
Werkbudget	40.920	40.920	40.920	
Overig duurzame mobiliteit	127.875			
Aansturen kennisprogramma KpVV	1.841.400	1.841.400		Structureel
Totaal	2.854.170	2.424.510		
Voorziene formatie IPO	3,75 Fte (kernorganisatie)			

6. Kerntaak 5. Regionale Economie

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019.....

Nederland is één van de meest innovatieve en concurrerende economieën ter wereld. Ons land kan daardoor een belangrijke bijdrage leveren aan voldoende zorg, voedsel en energie voor toekomstige generaties. Ook voor provincies liggen hier kansen.

De ambities om op regionale schaal de economie te stimuleren worden vanuit de beleidsopgaven uit 2019 onverkort doorgezet. Dit geldt echter niet voor de opgaven op het terrein van de retailagenda en de leegstandsmonitor.

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

Stimuleren en verankeren innovatie in het MKB

Een innovatief MKB, dat bijdraagt aan de economische (aantrekkings-)kracht van de regio. Een MKB dat zorgt voor snelle en betaalbare oplossingen van maatschappelijke opgaven, de economische kansen daarvan verzilvert en bijdraagt aan duurzame werkgelegenheid en groei.

Verbeteren aansluiting vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt

Een betere aansluiting van vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt. Dit is een belangrijke voorwaarde voor duurzame en innovatieve regionale economische ontwikkeling en het oplossen van maatschappelijke opgaven, zoals de grote transitie-opgaven.

Daarvoor is nodig:
- goede afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven in de regio;
- (meer) mogelijkheden voor een leven lang leren en (intersectorale) mobiliteit van werknemers.

Nederland circulair in 2050

Een duurzame regionale economie zonder afval, waarin grondstoffen steeds opnieuw worden gebruikt. Bedrijven, overheden, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties werken toe naar een duurzame, circulaire economie waarin we anders omgaan met onze grondstoffen. In het Rijksbrede programma Circulaire Economie 2050 staat wat nodig is om zuiniger en slimmer met grondstoffen, producten en diensten om te gaan. Het IPO tekende samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Unie van Waterschappen, het Rijk en het bedrijfsleven het grondstoffenakkoord. Hierin staan afspraken om de Nederlandse economie te laten draaien op herbruikbare grondstoffen. Op basis van dit akkoord bouwen provincies aan transitieagenda's waarin ambities concreter worden gemaakt op het gebied van Biomassa en Voedsel, Bouw, Consumptiegoederen, Maakindustrie en Kunststoffen.

Cohesiebeleid

Het Europees Cohesiebeleid is erop gericht om de regionale verschillen op economisch en sociaal niveau te verkleinen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het regionaal ruimtelijk-economisch beleid. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om werkgelegenheid en economische groei en Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Europese fondsen zijn voor Nederlandse provincies een effectief middel om de economie structureel te versterken en daarmee het concurrentievermogen te vergroten. Het behoud van de fondsen is daarom van groot belang. Het doel is gericht op het aantrekken van Europese cofinanciering voor de uitvoering van Regionale Innovatiestrategieën (RIS3, Smart Specialisation) voor de periode na 2020.

Dit is niet alleen nodig voor het versterken van economische, sociale en

territoriale samenhang, maar ook voor het vinden van innovatieve oplossingen voor maatschappelijke opgaven (zie ook "Stimuleren en verankeren innovatie in het MKB").

Afstemmen regionale en landelijke agenda ("regionale economie als versneller", IBP)

Een betere afstemming van de landelijke economische agenda op de regionale economische agenda. Zie ook onder kopje "Verbeteren aansluiting vraag en aanbod regionale arbeidsmarkt".

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020

Stimuleren en verankeren innovatie in het MKB

Het opstellen van een nieuwe Samenwerkingsagenda Innovatief MKB Rijk, Regio en MKB voor de periode 2020- 2021. Daarin leggen we het accent binnen de belangenbehartiging op:

1. programmatische (maatwerk-) afspraken tussen topsectoren, regio's en regionale ontwikkelingsmaatschappijen over ieders bijdrage aan het realiseren van de kennis- en innovatie-agenda's (KIC's), gericht op een goede wisselwerking tussen (nationale) kennisontwikkeling en (regionale) valorisatie en marktcreatie en, in samenhang hiermee.
2. nieuwe afspraken over de MIT-regeling voor de periode 2020-2021.

Verbeteren aansluiting vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt

1. kennisdeling:

We delen de leerervaringen, die we opdoen in:

a. de regiodeals (rijk en regio), waarin het vraagstuk onderdeel is van een bredere regionale opgave;

b. de proeftuinenaanpak in het kader van Interbestuurlijk Programma ("Regionale economie als versneller").

2. belangbehartiging: we lobbyen voor meer experimenteerruimte en ontkokerde inzet van middelen.

Nederland Circulair in 2050

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Kennisdeling

Het organiseren van regionale keukentafels, gericht op het opschalen en versnellen van kansrijke projecten, die substantieel bijdragen aan transitie naar een circulaire economie.

2. Belangenbehartiging

Afspraken maken met betrokken stakeholders over monitoring van de voortgang van de (regionale) circulaire economie.

Cohesiebeleid

We brengen de standpunten uit de notitie Speerpunten Regionaal beleid – Inzet HNP/IPO onder de aandacht bij het parlement in Nederland en in Brussel. We illustreren met infographics en showcases het belang van het in stand houden van de structuur-¬ en investeringsfondsen voor Nederland, in het bijzonder het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) voor de economische ontwikkeling van alle Nederlandse regio's.

Afstemmen regionale en landelijke agenda ("regionale economie als versneller", IBP)

We doen ervaring op in een proces van 'al-doende-leren' aan de hand van – voorlopig – vijf proeftuinen. e delen de leerervaringen uit deze proeftuinen, zodat andere regio's op basis hiervan hun integrale ontwikkelstrategie kunnen versterken. En we doen op basis hiervan aanbevelingen m.b.t. de IBP-doelstelling om de multi-level-governance (ministeries, provincies, gemeenten) te versterken.

Wat is daarvoor nodig?.....

Kerntaak Regionale Economie				
	2019	2020	Beïnvloedbaar	incidenteel-structureel
Werkbudget RE	-	71.610	48.335	structureel
Circulaire Economie	25.575		25.575	Structureel, toegevoegd aan werkbudget
Leegstandsmonitor	25.575	-		
IBP RE	20.460	-		
Procesgeld Retailteam	102.300	-		Incidenteel t/m 2019
Totaal	173.910	71.610	73.910	
Voorziene formatie IPO	2,5fte (kernorganisatie)			

7. Kerntaak 6. Cultuur en Erfgoed

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

IPO, Rijk en VNG voeren overleg over de hoofdlijnen van het cultuurbeleid en stelselaangelegenheden op landelijk niveau. Voor wat betreft het cultuurstelsel 2021—2024 betreft dit in elk geval een goede inrichting van de culturele basisinfrastructuur en de positionering van cultuureducatie en cultuurparticipatie. De door regio's opgestelde cultuurprofielen zijn hiervoor belangrijke bouwstenen.
Ook werken provincies aan het behouden, benutten en beleven van ons archeologisch, landschappelijk en monumentaal erfgoed. Om zo de identiteit van onze regio's te bewaken op het gebied van afkomst, geschiedenis, waarden en taal. En om onze rijke cultuurhistorie te behouden voor de toekomst.

Provincies zetten zich ook in om scholieren bekend te maken met de kunsten door invulling te geven aan de rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Kunst zorgt voor historisch besef en daagt leerlingen uit om een creatieve, onderzoekende houding te ontwikkelen.
De provincies werken samen met medeoverheden aan een toekomstbestendig bibliotheekstelsel. Het IPO faciliteert en ondersteunt daarbij de kennisdeling, profilering en belangenbehartiging op deze thema's in samenwerking met medeoverheden.
Voor overige onderwerpen als regionale omroepen worden relevante ontwikkelingen gevolgd en waar nodig in overleg getreden met betrokken partijen.

Wat willen we bereiken? Basisbegroting = voortzetting beleid 2019

Cultuur

De provincies vragen aandacht voor evenwichtige inzet in het Rijks cultuurstelsel 2021-2024 met voldoende aandacht voor de regionale component en de waarde van een instelling voor de regio in de subsidieregeling zelf, zodat hiermee de samenhang tussen landelijk en lokaal beleid wordt versterkt. Ook is het van belang dat de fondsen samenwerken met de stedelijke regio's. IPO zoekt hier in de samenwerking.
De provincies worden als onderdeel van de stedelijke regio's gevraagd om te reflecteren op de aanvragen uit de resp. regio. Deze reflectie stuurt de minister door aan de Raad voor cultuur die dit meeneemt in de advisering. Via de IPO lijn zal waar nodig afstemming plaatsvinden.

Het IPO streeft naar een goede voorzetting van de proeftuinen. De ervaring die nu wordt opgedaan met de proeftuinen leert dat gezamenlijke investering op specifieke thema's een grote meerwaarde oplevert voor het culturele veld en het publiek.
In de basisinfrastructuur komt ruimte voor 12 musea met een gemeentelijke of provinciale collectie. Per provincie dient een voordracht te komen van de Gedeputeerde Staten per provincie. Om een groot lobbytraject van de musea te voorkomen en enigszins objectief te kunnen opereren is het voor het IPO wenselijk gemeenschappelijke uitgangspunten te formuleren die de provincies kunnen hanteren bij het maken van de keuze voor de voordracht aan het ministerie.

Cultuureducatie

De provincies voeren het programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020 uit. Voor cultuureducatie en cultuurparticipatie wordt meegewerkt aan een ontwikkeling van vele losse stimuleringslijnen naar een meer samenhangend stelsel in 2020 voor de periode 2021-2024. Het IPO volgt de

keuze voor integraal muziekonderwijs zonder voorrang voor bepaalde kunstdisciplines zodat de vraag van het cultuuronderwijs centraal gesteld kan worden, waarbij het eigenaarschap van de school centraal staat en dus van het kind.
Het IPO ondersteunt de voortzetting van Cultuureducatie met Kwaliteit en denkt mee met voorstellen voor cultuurparticipatie.

Bibliotheken

In de bibliotheekwet WSOB hebben de overheden een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een toekomst bestendig bibliotheekstelsel met ieder specifieke taken. De provincies dragen zorg voor interbibliothecair leenverkeer (IBL) en zijn opdrachtgevers voor provinciale ondersteuningsinstellingen (POI). De laatsten hebben een specifieke taak voor het ontwikkelen van innovaties voor de fysieke bibliotheek.
Het IPO werkt aan een actueel innovatiekader met netwerkpartners, levert inbreng bij de evaluatie van WSOB en vraagt aandacht voor witte en grijze vlekken bij spreiding van bibliotheekvoorzieningen.

Erfgoed

Het IPO levert inbreng in de aanpak van OCW voor de restauratie van grote monumenten en zal blijvende (ook financiële) aandacht voor de grote restauraties met het rijk agenderen in overleg met andere overheden
In het landelijke programma De Verbinding wordt extra aandacht gegeven aan het gebruik van (vrijkomende) monumentale kerken. De Verbinding onder meer de totstandkoming van kerkenvisies op lokaal niveau waarin partijen alle belangen afwegen en keuzes over de toekomst van kerken maken. Het IPO participeert aan een stuurgroep kerkenvisies.
In de Erfgoed Deal worden afspraken gemaakt over het behoud van erfgoed bij de grote ruimtelijke opgaven van dit moment: energietransitie en verduurzaming, klimaatadaptatie en stedelijke groei en krimp. Door goede initiatieven en projecten vanuit de Erfgoed Deal financieel te ondersteunen zorgen we voor een betere en mooiere leefomgeving waarin ons verleden herkenbaar is. Het IPO is deelnemer aan een samenwerkingsverband tussen OCW, VNG en monumentenorganisaties en heeft zitting in een stuurgroep.

Wat is daarvoor nodig?.....

Kerntaak Cultuur en Erfgoed				
Beleidsopgaves	Vastgesteld meerjarig beleid via Programmabegroting 2019			Nieuw beleid
	Basisbegroting 2020 e.v.			Eerste begrotingswijziging
	2019	2020	Beïnvloedbaar	incidenteel-structureel
Werkbudget Cultuur	71.610	71.610	71.610	structureel
Totaal	71.610	71.610	71.610	
Voorziene formatie IPO	0,6 (kernorganisatie)			-

8. Kerntaak 7: Kwaliteit van het Openbaar Bestuur

Ambities 2020

In de kerntaak Kwaliteit van het Openbaar Bestuur en Interbestuurlijke Verhoudingen komen uiteenlopende opgaven samen: "goed openbaar bestuur", financiën, toezicht, werkgeverszaken, en ook de overkoepelende opgave van versterken van de zichtbaarheid van de gezamenlijke provincies.

"Kwaliteit Openbaar Bestuur" is bij de gezamenlijke provincies in beweging op inhoud, binnen de samenwerking en bij de bestuurlijke ambities. De bestuurlijke ambities worden neergelegd in de 1e begrotingswijziging daar dit nieuw beleid betreft

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Netwerk en kennisdeling: samenwerking

Binnen de realisatie van een "first in class"- netwerkorganisatie van de gezamenlijke provincies is in 2019 gestart met de intensivering van netwerk-bijeenkomsten, gecombineerd met kennisdeling. De Statenverkiezingen van maart 2019 boden daartoe het momentum met het aantreden van nieuwe Provinciale Staten, en daaruit voortvloeiend een nieuwe Algemene Vergadering van de vereniging (juni 2019) en een nieuw benoemd bestuur (augustus 2019). In 2020 wordt de basis van deze aanpak gecontinueerd en verder uitgebouwd.

Netwerkbijeenkomsten

In de overdracht aan de nieuwe Algemene Vergadering (AV) is afgesproken de ingeslagen weg van een grote informatie- en kennisuitwisseling met de leden van de AV te continueren. Dit betreft onder andere de informele bijeenkomsten rondom thema's waar de gezamenlijke provincies samen op acteren, zoals het Klimaatakkoord en de aanpak stikstof, de (zeer welkome toename van) uitnodigingen van Provinciale Staten aan de vertegenwoordiging van de gezamenlijke provincies in het IPO-bureau, ad-hoc project-ondersteuning voor Statenlid nu, maar ook de masterclasses die op de voormiddag van het jaarlijkse congres nu voor de Statenleden van de twaalf provincies worden georganiseerd. Binnen de nieuwe ambities van de gezamenlijke provincies is de wens deze aanpak onderdeel te laten zijn van een stevig programma rondom de versterking van de gezamenlijke relatie met de Staten. Met het aantreden van twaalf nieuwe colleges van Gedeputeerde Staten (GS) in 2019 is niet alleen een nieuw bestuur, samen met de bestuurlijke adviescommissies, geïnstalleerd, maar is ook het instrument van halfjaarlijkse GS-(mid)dagen geïntroduceerd. De provincie Gelderland trad als gastheer op voor de allereerste editie van de GS-dag in juli 2019, en op 1 oktober (in de voormiddag van het IPO Jaarcongres) vindt deze plaats in Groningen. De provincie Overijssel heeft reeds aangegeven in het voorjaar 2020 de GS-(mid)dag te willen faciliteren.

Jaarcongres

Het congres van de gezamenlijke provincies is in de afgelopen bestuursperiode uitgegroeid tot een evenement waar netwerken, kennisdeling en inhoudelijke kwaliteit voorop staat. In navolging van het succes van de masterclasses voor de Statenleden in Brussel (2018), vindt in 2019 een carrousel met masterclasses voor de Statenleden plaats, en zal ook in 2020 weer expliciet naar de voormiddag van het congres gekeken worden – zowel voor de Statenleden als voor de gedeputeerden met een GS-middag. Het uitbouwen van het congres, de intensievere betrokkenheid van en samenwerking met de Statenleden en provinciale vertegenwoordiging is onontbeerlijk binnen een netwerkorganisatie, draagt bij aan het gedeelde commitment van de

gezamenlijke provincies, maar biedt ook een uitdaging om alle wensen te realiseren binnen de gestelde financiële kaders.

De mogelijkheden die het "Huis van de Provincies" in Den Haag biedt voor kennis- en netwerkbijeenkomsten worden steeds beter benut. De Kring van Commissarissen van de Koning vergadert vanaf 2019 ook zeer regelmatig aan de Herengracht in Den Haag, evenals een aantal – voor de provincies zeer relevante – rijksgremia en adviesorganen. Bijeenkomsten tussen vakgedeputeerden en maatschappelijke partners danwel bewindspersonen zijn voorbeelden waarvoor het "Huis van de Provincies" zich ook zeer goed leent.

Welcome backborrel en bestuursdiner

Binnen de samenwerking met de VNG en de UvW zullen in 2020 ook weer de jaarlijkse "Welcome Back Borrel" en het Bestuursdiner georganiseerd worden.

Kennishub

Instrumenten voor de versterking van de kennisdeling interprovinciaal zijn het wetenschapsnetwerk en de strategische denktank. In 2019 zijn de voorstellen opgeleverd – zoals afgesproken in de programmabegroting 2018 – voor het realiseren van een 'kennishub' voor de gezamenlijke provincies. In 2020 dient de implementatie hiervan ter hand te worden genomen.

Europa

Het verdient aandacht hier ook kort stil te staan bij de geïntensiveerde kennisdeling en samenwerking tussen het IPO-bureau, BIJ12 en het Huis van de Nederlandse Provincies in Den Haag. Dit betreft o.a. de beoordeling van de nieuwe voorstellen van de Europese Commissie, de zogeheten BNC-fiche-procedure. Twee dossiers waarop het traject van HNP naar IPO Den Haag naar BIJ12 ten volle wordt benut zijn de opgaven droogte en de mobiliteit/vervoer. Binnen deze opgaven laat zich de kracht zien van de Europese kennis van het HNP en de uitvoeringskracht en kennis van BIJ12, en biedt de samenwerking kansen de posities en realisatie van de wensen van de provincies te versterken op zowel het nationale als Europese niveau. Deze lijn wordt doorgezet in 2020.

Het Kenniscentrum Europa Decentraal verricht haar activiteiten voor het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW). De activiteiten worden als shared service uitgevoerd voor BZK en koepels, hun achterban, ministeries, gemeenten, provincies, waterschappen, en andere organisaties die deel uitmaken van decentrale overheden, zoals bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden. De financiering van het totaal aan activiteiten bedraagt circa 50% subsidie van het ministerie van BZK en de overige 50% bestaat uit bijdragen van de koepels (circa 20% door IPO en VNG elk en 10% door UvW). Voor provincies wordt naast de reguliere dienstverlening aan provincies op de terreinen Staatssteun, Aanbesteden, Regionaal Beleid en Fondsenkader, Milieukader (water, luchtkwaliteit, energie, afval), adviseert het KED ook op de BNC-fiches en voert de milieuverkenner uit in samenspraak met het IPO en provincies.

Projecten en programma's

Financien

In 2020 zullen enkele prangende financiële dossiers de aandacht vragen van de gezamenlijke provincies. De financiële uitwerking van het Klimaatakkoord, de opcenten, de begeleiding van het onderzoek van de Raad voor Openbaar Bestuur inzake de kosten van het Klimaatakkoord, een bijdrage aan de studiegroep financiën/interbestuurlijke verhoudingen in de aanloop naar de Tweede Kamer en in bredere zin het gesprek over de belastingpositie van de provincies. Er zal naar verwachting op dit dossier additioneel (werk)budget nodig zijn. Dit zal meegenomen worden in de begrotingswijziging.

Voor een specificering gaat het om:

-Onderzoeken artikel 2 Fvw over de uitvoeringskosten en effecten opcenten zoals afgesproken in het Klimaatakkoord

(art 2 FVw); Deze onderzoeken worden in 2020 door de ROB in gezamenlijkheid met de provincies en BZK uitgevoerd en moeten leiden tot een zwaarwegend advies over de consequenties van de extra lasten en/of derving van de opcenten als gevolg van de maatregelen van het Klimaatakkoord.

-Fiscalisering mobiliteit; het rijk zal in het najaar van 2019 een bouwstenenonderzoek uitvoeren naar een brede aanpassing van de fiscalisering, waar ook de mobiliteit onderdeel van uitmaakt. In 2020 zullen de uitkomsten van dit onderzoek leiden tot een verdere verdieping van dit onderwerp binnen de provincies.

-Invest-NL optimaal inzetten voor provinciale doelen; In 2019 is Invest-NL opgericht door het Rijk. In 2020 wordt in samenwerking met het Rijk de verdere mogelijkheden voor de inzet van de gelden van Invest-NL nagegaan voor het co-financieren van relevante projecten. Het IPO faciliteert met name de kennisdeling op dit onderwerp.
-Rechtmatigheidsverantwoording jaarverslag 2021; BZK heeft aangekondigd dat de colleges van GS met ingang van 2021 worden verplicht een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening op te nemen. Het IPO behartigt het belang dat de activiteiten van provincies gericht op de opstelling van de verantwoording zo efficiënt mogelijk kunnen verlopen.

-Decentralisatie-uitkeringen en aanpassing uitkeringsstelsel. In reactie op de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer in het Verantwoordingsonderzoek 2018 over de decentralisatie-uitkeringen, heeft BZK in 2019 een wetstraject opgestart om het uitkeringsstelsel aan te passen. Tot die tijd wordt een afwegingskader toegepast, waaraan nieuwe en bestaande decentralisatie uitkeringen getoetst worden. Het standpunt van het IPO zal hierin worden meegenomen. Een groot aantal onderwerpen dat samenhangt met de taken van provincies wordt centraal door het rijk geregeld. Het IPO is betrokken bij besluitvorming en werkt er aan dat de positie van provincies zo goed mogelijk blijft gewaarborgd. Het IPO ziet er op toe dat de strategische inzet zo goed mogelijk gerealiseerd.

IDA

Reguliere ondersteuning IPO

Vanuit de bestuurlijke portefeuille eProvincies zal reguliere ondersteuning geleverd worden op het vlak van Digitale Overheid, met name op het gebied van belangenbehartiging bij het ministerie van BZK, de medeoverheden en overige koepels en door de functie van aanspreekpunt voor de departementen. Hier licht ook een relatie met het programma IDA, dat ondersteund wordt door BIJ12 en wat nog verder wordt uitgewerkt.

Openbaar Bestuur

De bestuurlijke ambities rondom de maatschappelijke opgave van de kwaliteit van het openbaar bestuur zijn groot. Deze zijn deels ook ingegeven door het gemis aan voldoende aandacht en waarborg daarvan binnen de samenwerking van de gezamenlijke provincies in de afgelopen periode. Zo wenst het bestuur een programma rondom de versterking van de relatie met de Staten, een programma waarin nadere afspraken gemaakt worden over o.a. de ondersteuning van Statenlid nu, een versterkte kennisdeling met de Staten, en wellicht een eigen kennisagenda van de AV. De samenwerking met de Staten in de aanloop naar de Statenverkiezingen van 2019 heeft hier mede een positieve grondslag voor gerealiseerd. Zo wenst het bestuur ook een bestuurlijke adviescommissie rondom de opgave ‘kwaliteit openbaar bestuur’ en is door het bestuur besloten een nieuwe visie van de gezamenlijke provincies neer te willen leggen, de opvolger van KOMPAS2020. Als laatste zullen in deze Statenperiode de Tweede Kamerverkiezingen plaatsvinden wat de ambitie heeft gevormd – in navolging van het succes van voorgaande maal – weer samen met de gemeenten en waterschappen te kijken naar een gezamenlijk traject. In de begrotingswijziging worden deze ambities nader geduid.

Wat is daarvoor nodig?.....

Kerntaak Kwaliteit Openbaar Bestuur				
	2019	2020	Beïnvloedbaar	incidenteel-structureel
Jaarcongres	102.300	102.300	102.300	
Bestuursdiner/welcome backborrel	23.018	23.018	23.018	
Netwerkbijeenkomsten	21.102	21.483	21.483	
Abonnement COELO	8.425	8.696	-	
IBP Algemeen		51.150		
Strategische denktank	102.300	102.300	102.300	
Formatie Kennishub	117.645	117.645		Structureel (nog goed te keuren door de AV, zie ook tabel 2)
Werkbudget Kennishub	40.920	40.920		Structureel (nog 20.000 goed te keuren door de AV, zie ook tabel 2)
CEMR (europa)	43.580	43.989		
Kenniscentrum Europa Decentraal	201.187	208.000		
Werkbudget IDA	30.946	30.946		
Financiën	102.300	102.300		Structureel (nog goed te keuren door de AV, zie ook tabel 2)
Totaal		852.746		
Voorziene formatie IPO	2,5fte (kernorganisatie) + 3 fte Europa			

Werkgeverszaken.....

Ambities 2020 Basisbegroting = voortzetting beleid 2019.....

Het IPO is belangenbehartiger voor het afspreken van arbeidsvoorwaarden die bijdragen aan het realiseren van de maatschappelijke opgaven en aan de ontwikkeling van de provinciale organisaties en haar werknemers: Gedeputeerde Staten, Provinciale Staten en provincieambtenaren. We bevorderen het innemen van gezamenlijke standpunten aan werkgeverszijde, waarmee we het beleid bepalen en/of beïnvloeden. We overleggen daartoe met andere overheids- en onderwijssectoren, we lobbyen in Den Haag en we bevorderen kennisuitwisseling.

De gezamenlijke provincies leveren een belangrijke bijdrage aan het realiseren van maatschappelijke opgaven, onder andere het creëren van garantiebanen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat doen de provincies met gemotiveerde werknemers die gericht zijn op het dienen van het publieke belang.

Bij goed werkgever- en werknemerschap hoort een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) die enerzijds de ontwikkeling van de sector provincies en het realiseren van maatschappelijke opgaven ondersteunt en anderzijds

bijdraagt aan de ontwikkeling van de talenten van de medewerkers in de provinciale sector. Het zal in 2020 nog de nodige inspanningen vragen om dit de nieuwe CAO af te ronden en de implementatie van afspraken verder vorm te geven.

Wat willen we bereiken?

Cao

De cao provinciale sector ondersteunt de ontwikkeling van de sector provincies en het realiseren van maatschappelijke opgaven. Tevens draagt de cao bij aan de ontwikkeling van de talenten van provinciale medewerkers. Dat doen we ook vanuit goed werkgeverschap. De huidige cao loopt tot 1-1-2021. In 2020 sluiten we een cao af voor een nader te bepalen periode vanaf 2021.

Integriteit en rechtspositie bestuurders

De samenleving is gebaat bij een integere overheid. Dat vergt continue aandacht voor awareness. Daarnaast is een goede rechtspositionele basis een belangrijke voorwaarde voor een integere uitvoering van het politieke ambt.

Garantiebanen

Overheid en Markt hebben de opdracht om met elkaar 125.000 garantiebanen te realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en behorend tot het doelgroepenregister. Daarbij moet iedere organisatie voldoen aan het jaarlijks vast te stellen wettelijk quotum.

De sector provincies hecht belang aan het benutten van alle talenten in de samenleving en streeft een inclusieve organisatie na.

Behoud en versterking samenwerking werkgevers binnen en buiten de provinciale sector

Het IPO is één van de tien werkgevers verenigd in de stichting Zelfstandig Publieke Werkgevers (ZPW), bestaande uit 7 onderwijssectoren en de drie decentrale overheidssectoren. Het ZPW maakt zich sterk voor de (gezamenlijke) werkgeversbelangen van deze sectoren. Dat doen ze o.a. op de volgende beleidsterreinen: pensioenen, garantiebanen en arbeidsmarkt. Het streven is om een zetel te krijgen in de Stichting van de Arbeid, waarmee de overheidswerkgevers, net zoals de marktwerkgevers en de vakbonden, aan de voorzijde van ontwikkelingen en wetgeving hun invloed uit kunnen oefenen.

Nu er overeenstemming is bereikt over een nieuw pensioenstelsel betekent dit verankering in wetgeving en fundamentele gesprekken in de Pensioenkamer over de aanpassing van de ABP-pensioenregeling.

Samen met de gemeenten en waterschappen gaan we kijken naar de mogelijkheid om op het gebied van werkgeverszaken en cao tot meer samenwerking te komen.

Binnen de provinciale sector versterken we de samenwerking op het gebied van HRM met het gezamenlijk oppakken van activiteiten en het elkaar onderling inspireren.

Wat gaan we ervoor doen? Basisbegroting = doorzetten activiteiten van 2019 in 2020

Cao

Project- en programmamanagement.

- In 2020 gaan we verder aan de slag met de implementatie van afspraken uit de cao 2019-2020. O.a. de implementatie van het sectorale generieke functiegebouw; de oprichting van een aantal centrale commissies (functiewaardering, van werk naar werk en cao interpretatie); de organisatie van een aantal kennis-/themadagen

(duurzame inzetbaarheid, diversiteit en organisatievisie/strategisch personeelsbeleid en -planning/het goede gesprek).

Advies en agendering.
Eind 2019 verzamelen we input tijdens een "rondje Nederland" bij portefeuillehouders P&O, provinciesecretarissen, hoofden P&O, werkgevers PS en partijen bij de cao provinciale sector voor een nieuwe werkgeversvisie (2020-2025) en laten deze vaststellen in het eerste kwartaal van 2020 waarna we met een vastgestelde werkgeversvisie de onderhandelingen kunnen starten met de vakbonden voor een nieuwe cao.

Belangenbehartiging.
- We ondersteunen de Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie (BOD) bij gesprekken en onderhandelingen voor een nieuwe cao (vanaf 2021). Gezamenlijk met de vakbonden zal besloten worden via welk proces we tot een nieuwe cao zullen komen: cocreatie of een meer traditionele onderhandelingsvorm.
Zowel het op- en vaststellen van de werkgeversvisie als het proces van cocreatie is een arbeidsintensief proces.

Integriteit en rechtspositie bestuurders

Belangenbehartiging.
Het IPO-bureau ondersteunt de arbeidsvoorwaarden-besprekingen in het Overleg Decentrale Politieke Ambtsdragers (ORDPA), waarin o.a. de rechtspositie van statenleden en bestuurders (gedeputeerden) wordt vastgesteld. Namens de sector provincies nemen hieraan deel een Commissaris van de Koning, een bestuurder vanuit de BOD en vertegenwoordigers van Statenlid.Nu.
- Advies en agendering.
- Het IPO-bureau is centraal aanspreekpunt voor het Ministerie van BZK voor het beantwoorden van Kamer- en andere vragen en het verzamelen van informatie/standpunten bij provincies.
-
- Project- en programmamanagement.

Jaarlijks organiseert het IPO-bureau, samen met de VNG en de UvW, als partner van het CAOP en de Ien Dales-leerstoel de dag en nacht van de integriteit.

Informatie-uitwisseling.
Het IPO-bureau houdt de provincies op de hoogte van alle relevante ontwikkelingen op het gebied van rechtspositie bestuurders en integriteit. O.a. m.b.t. Veilig Publieke Taak.

Garantiebanen

Belangenbehartiging.
Het IPO-bureau levert via het ZPW een actieve inbreng m.b.t. (uitwerking van) wetgeving en aanpassing van Kabinetsbeleid.

Project- en programmamanagement.
De provincies staan aan de lat voor het jaarlijks realiseren van het wettelijke quotum, dat aan het einde van elk kalenderjaar wordt vastgesteld. Hiervoor voeren ze de activiteiten uit die zijn vastgesteld in de werkagenda voor de provinciale sector en leggen verantwoording af over de inspanningen en resultaten. Twee keer per jaar rapporteert het IPO-bureau aan het bestuur over de resultaten. Daarnaast organiseert het IPO-bureau minimaal twee keer per jaar een themadag voor de contactpersonen/projectleiders inclusieve arbeidsmarkt van de provincies. Tenslotte participeert het IPO-bureau in gezamenlijke projecten m.b.t. dit thema binnen het ZPW.

Informatie-uitwisseling.
Het IPO-bureau houdt de provincies en in het bijzonder de contactpersonen inclusieve arbeidsmarkt op de hoogte van alle relevante ontwikkelingen op dit beleidsterrein.

Behoud en versterking samenwerking werkgevers binnen en buiten de provinciale sector

Belangenbehartiging.
Het IPO levert een actieve rol in de verdere versterking van stichting ZPW en het behartigen van de gezamenlijke werkgeversbelangen op de beleidsterreinen pensioenen, garantiebanen en arbeidsmarkt. Het

IPO-bureau ondersteunt de vertegenwoordigers van het IPO op het gebied van werkgeverszaken (in casu de leden van de BOD) die qualitate-qua zitting hebben in besturen resp. deel nemen aan vergaderingen waarvoor het IPO wordt uitgenodigd (ZPW-bestuur, Regiegroep o.l.v. Min. BZK, ORDPA, Transitiekamer).

Project- en programmamanagement.
Het IPO-bureau neemt deel aan de maandelijkse vergaderingen en participeert in projectgroepen. Ook in de (technische werkgroep van de) Pensioenkamer levert IPO een actieve bijdrage voor de invulling van het nieuwe pensioenstelsel.

Advies- en agendering.
In 2015 is de bestuurlijke wens geuit om op termijn een gezamenlijke cao af te sluiten voor de decentrale overheden. Aan werkgeverszijde gaan we in 2020 verkennen of deze wens nog steeds opportuun is en komende jaren omgezet kan worden in daden. Los daarvan spannen we ons in om de samenwerking tussen deze drie sectoren op het gebied van werkgeverszaken verder te versterken.

Informatie-uitwisseling.
In 2020 gaan we verder met het versterken van de samenwerking tussen provincies onderling en het IPO-bureau op het gebied van HRM en werkgeverschap. Maandelijks organiseren we afstemmings- en inspiratiebijeenkomsten (hoofden P&O, arbeidsjuristen en HRM-beleidsadviseurs) en 1 x per jaar een P&O tweedaagse. Incidenteel organiseren we ook kennisdagen voor actuele thema's. Daarnaast levert het IPO-bureau een rol als kennismakelaar.

Wat is daarvoor nodig?.....

Werkgeverszaken				
	– 2019	– 2020	– Beïnvloedbaar	incidenteel-structureel
CAO + werkbudget	196.416	152.000	-	
WNRA	30.690	30.000	-	
Integriteit en rechtspositie bestuurders	4.092	7.000	-	structureel,
Garantiebanen	15.345	20.000	-	structureel
Samenwerking	35.294	73.000	-	
Wijziging VJN 2019	200.000			incidenteel in 2019
– Totaal	481.837	282.000		structureel (waarvan 198.000 nog goed te keuren door AV, zie ook tabel 2)
Voorziene formatie IPO	– 2,5 (kernorganisatie)			–

Bedrijfsvoering IPO.....

De verbetering van de beheersing en de bedrijfsvoering zal ook in 2020 worden doorgezet. Het gaat dan om een professionalisering van de gehele keten waarbij iedere discipline wordt geoptimaliseerd om zodoende de "first in class" ambitie te kunnen realiseren.

In de betekenis van deze basisbegroting zijn de effecten voor bedrijfsvoeringskosten, van het in het kader van de reorganisatie lopende het supportonderzoek, nog niet verdisconteerd. Een eerste voorlopige conclusie uit het onderzoek wijst uit dat er een discrepantie is tussen hetgeen als noodzakelijk wordt verondersteld op het terrein van bedrijfsvoering, passend bij het ambitieniveau van het IPO, en de huidige situatie.

Het doel is daarbij het IPO intern volledig op orde te krijgen en te houden om uiteindelijk extern gezaghebbend te zijn. Hiervoor werkt het IPO zoveel mogelijk samen met BIJ12 en weet het IPO de organisatie van primaire processen kosteneffectief vorm te geven.

9. Meerjarenraming BIJ12

BIJ12

Sinds 1 januari 2014 is BIJ12 operationeel als onderdeel van het IPO. Bij BIJ12 zijn uitvoeringsactiviteiten ondergebracht die de provincies gezamenlijk doen. De provincies bepalen de beleidskaders; de werkzaamheden van BIJ12 zijn beleidsarm. Het gaat om concrete uitvoeringstaken en taken ter ondersteuning daarvan:

1. De coördinatie van de uitvoering van het subsidiestelsel Natuur en Landschap;
2. Het beheer van gemeenschappelijke informatiesystemen;
3. Het afhandelen van aanvragen faunaschades (tegemoetkomingsaanvragen faunaschade, dassenovereenkomsten, edelherten- en ganzenregeling) veroorzaakt door natuurlijk in het wild levende dieren én het adviseren over het voorkomen en bestrijden van deze schades;
4. De uitvoering van het Interprovinciaal wolvenplan;
5. Secretariële en inhoudelijke ondersteuning van de onafhankelijke AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG) en het opstellen van adviezen over schade door grondwateronttrekkingen en –winningen;
6. De (proces)coördinatie van monitoring, dataopslag, informatie, analyse en rapportages van natuurgegevens, met name voor de verantwoording richting Rijk en EU;
7. De ondersteuning van of namens de provincies bij het dossier Stikstof en Natura2000 (voorheen Programma Aanpak Stikstof)

De uitvoering van deze taken wordt ondersteund door het team bedrijfsvoering voor onder meer een rechtmatige inkoop, een gezonde financiële administratie en professionele communicatie. Voor een gedetailleerd inzicht is het jaarplan BIJ12 in de bijlage bijgevoegd

Ontwikkelingen die in 2020 van invloed zijn op de werkzaamheden van BIJ12

De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

- Het door het IPO Bestuur in 2019 goedgekeurde Interprovinciaal wolvenplan voorziet in een uitbreiding van taken voor BIJ12. Daarnaast levert het toenemend aantal wolven in Nederland een verzwaring op van een aantal reeds bij BIJ12 ondergebrachte taken. De taken zijn te herleiden tot wolvenmeldpunt, monitoring, schade aan landbouwhuisdieren, communicatie en woordvoering. Dit leidt tot een uitbreiding van en verschuiving binnen de begroting op de onderdelen Natuurinformatie, Faunazaken en Interne organisatie.
- Op 29 mei 2019 deed de Raad van State einduitspraak waaruit volgt dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet als basis voor toestemming voor activiteiten mag worden gebruikt. Daarnaast zijn meldingplichtige of vergunningsvrije activiteiten (vooralsnog weer) vergunningplichtig geworden. Gezien de aard en omvang van deze uitspraak is een geheel nieuwe aanpak voor de stikstofproblematiek in Natura 2000 gebieden noodzakelijk en verviel het samenwerkingsverband in het kader van het PAS. In het verlengde daarvan verviel in feite ook de opdracht aan BIJ12, uitgevoerd door het (voormalige) PAS-bureau. Onder regie van LNV wordt er sinds de uitspraak gewerkt aan een nieuwe bestuurlijke en ambtelijke organisatie rond het dossier Stikstof. Naast de voormalige PAS-partners, zijn daar ook EZK, BZK, VNG en de Unie van Waterschappen bij betrokken. Onder aansturing van de Interbestuurlijke Commissie Stikstof, waarin alle vorenbedoelde partijen vertegenwoordigd zijn, wordt sinds september 2019 de operationele aansturing ingevuld via een Programmadirectie.
  In het kader van deze ontwikkelingen is (na de zomer van 2019) een heroriëntatie van de opdracht van BIJ12 voorzien.

Uitgangspunt is daarbij dat BIJ12 de provincies blijft ondersteunen in de taken die provincies gemeenschappelijk hebben in dit dossier op zowel het vlak van vergunningverlening als op beheer van de betreffende Natura 2000 gebieden. In de Voorjaarsnota 2020 worden de dan recente ontwikkelingen en taken toegelicht.

- In opdracht van het Consortium NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) (provincies, ministerie LNV en TerreinBeherende Organisaties) is een verandertraject voor de NDFF gestart dat leidt tot een bestuurlijke beslissing voor een duurzame borging van de organisatie en financiering van de NDFF. Per 1 januari 2020 wordt de huidige overeenkomst voor tenminste één jaar verlengd en in 2020 wordt een bestuurlijke beslissing over de organisatie en financiering van de NDFF in relatie tot de versterking van de informatiepositie van de provincies, geïmplementeerd. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de informatieproducten in het kader van de Omgevingswet.
- Voor de Omgevingswet wordt in 2020 een basis-ICT-infrastructuur verder ontwikkeld. BIJ12 draagt bij aan de ontwikkeling van informatieproducten op het gebied van natuur en externe veiligheid. In 2020 wordt verkend op welke wijze BIJ12 informatieproducten voor het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) kan beheren. Afhankelijk van de daarvoor benodigde besluitvorming door provincies bouwt BIJ12 in 2020 verder aan informatieproducten.
- Bovenstaande en andere ontwikkelingen leiden tot een verzwaring van de taken van BIJ12. Zo is er ook een toename van adviesverzoeken aan de ACSG en zijn er extra taken voor het kennisplatform OBN (Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit). De uitbreiding van al deze taken leidt ook tot extra werkzaamheden op de kernprocessen van de interne organisatie (bedrijfsvoering), zoals financiën, inkoop, HRM en communicatie. De afgelopen jaren is de toenemende druk op de interne organisatie steeds ad hoc ingevuld met tijdelijk personeel. In de begroting 2020 is wél rekening gehouden met tijdelijke formatie voor bedrijfsvoering.

Ontwikkelingen per organisatieonderdeel van BIJ12

Het aparte Jaarplan en Begroting BIJ12 2020 gaat in detail in op ontwikkelingen die van invloed zijn op de werkzaamheden van BIJ12. Daarnaast beschrijft het wat elk organisatieonderdeel in 2020 wil bereiken, tegen welke kosten en wat de lange termijndoelstellingen zijn. Hieronder is dit kort per organisatieonderdeel beschreven

Faunazaken: Advisering preventie, uitvoering wolvenplan
De unit Faunafonds is gaandeweg doorontwikkeld tot de unit Faunazaken, omdat naast de afhandeling van de faunaschades, steeds meer wordt gewerkt aan advisering over de mogelijkheden voor preventieve maatregelen. Tevens heeft de komst van de wolf gevolgen voor Faunazaken. De uitvoering van het vastgestelde wolvenplan zorgt voor extra taken voor de unit Faunazaken.

Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG): Toename schadeadviezen
Het aantal verzoeken aan de ACSG om onderzoek, en de omvang daarvan, nam afgelopen jaren sterk toe. Ook zijn er concrete signalen dat deze druk (voorlopig) aanhoudt of zelfs verder toeneemt. Op advies van de BAC DROW (van 3 juni 2019) wordt tijdelijk extra capaciteit ingezet.

N2000 en Stikstof (voorheen PAS-bureau): Heroriëntatie op het stikstofdossier De ontwikkelingen rond de PAS-vragen een heroriëntatie op de inzet van IPO/BIJ12 op de dossiers N2000 en stikstof voor de provincies. De inzet van BIJ12 die nodig is, wordt nog verder uitgewerkt, in overleg met de

provincies en met het rijk. Dit betekent dat de begroting voor 2020 nog enkele onzekerheden met zich mee brengt. Zeker is dat de voorziene inzet voor programmamanagement (gevoteerd bij Voorjaarsnota 2018) voor alle PAS-partners vervalt in 2020.

Natuurinformatie en Natuurbeheer:

Bij de unit Natuurinformatie en Natuurbeheer zijn gaandeweg de grote voorziene investeringen in voorzieningen die de monitoring van natuur ondersteunen voor alle betrokken partners bij natuurontwikkeling, omgezet naar gerichtere investeringen in concrete voorzieningen voor de verbetering van de monitoring. Het betreft onder meer de digitalisering van de natuurbeheerplankaarten en de ontwikkeling van de Nationale Databank Vegetatie en Habitattypen. Deze gerichte aanpak maakt het mogelijk om de begroting met ingang van 2020 te verlagen.

GBO-provincies

In 2019 is geconstateerd dat de aansturing en financiering van GBO-provincies, in tegenstelling tot de andere onderdelen van BIJ12, gecompliceerd en gefragmenteerd is. In 2020 wordt samen met de provincies een voorstel uitgewerkt om deze te vereenvoudigen. Dit leidt mogelijk tot een aanpassing van de opzet van de begroting van het onderdeel GBO-provincies.
Omdat dit effect nu nog niet is te voorzien, blijft de begroting 2020 vooralsnog op hetzelfde niveau. Hierin zijn inbegrepen de incidentele kosten voor de vernieuwing van de Risicokaart die gedekt worden uit de bestemmingsreserve GBO.

Interne organisatie

De ontwikkeling van de taken bij de verschillende units leidt tot een zwaardere inzet bij het team Bedrijfsvoering, met name op HRM en inkoop. Binnen BIJ12 is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in het verhogen van de professionaliteit en het borgen van de rechtmatigheid in het inkoopproces. Externe ontwikkelingen zoals de AVG, leiden tot extra inzet, zodat privacy en informatiebeveiliging goed zijn geregeld.
Ondanks deze verzwaring van de taken bij Bedrijfsvoering, kunnen de overheadkosten nog steeds worden beperkt.